

YIL: 1 - SAYI: 3

ÇINARALTI

YIL: 1 SAYI: 3

SAHİBİ

Eskişehir Anadolu Lisesi Müdürü
Rifat GÜNDAY

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Müdür Baş Yardımcısı
Nurullah YAZICI

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ali LİDAR
Kerem SÖĞÜTKIRAN

YAYIN KURULU

Ceydanur SUDURAĞI
Ezgi YILMAZBAŞ
Hazal AKIN
Gökçe Zeynep YILMAZ
Kevser TURAN
Makbule ELAÇMAZ
Nurhan KULAKSIZ
Sena YILMAZ
Merve Elif ÜRTİŞ

YAZI İNCELEME KURULU

Fatma Gökçe FIRAT
Resul ÇOBAN
Arzu Tunca YAĞIZ

KAPAK - İÇERİK DİZGİ VE TASARIM

Hıdır Murat DOĞAN

© 2016

 ealcinaralti

 ealcinaralti

 cinaraltidergi

 Uluönder Mah.
İsmet İnönü 2 Caddesi No: 81
Tepebaşı/Eskişehir

 0 222 335 38 15

EDİTÖRDEN	1
KAÇAK	2
MELANKOLİ VE KARANLIK ODALAR	4
VAZGEÇİŞ	6
YAŞAMAYI YAŞAMAK	7
PROVA	8
NABIZSIZLIĞIM HEP SENDEN	8
NESLİM TÜKENİYOR	9
İÇ DÖKÜNTÜSÜ	9
TARİHÇİLERİN KUTBU YA DA ŞEH'ÜL MÜVERRİHİN: HALİL İNANCIK	10
UYUYOR MUSUN?	12
ÖYLE DEME	13
SON AKŞAM YEMEĞİ	14
Bİ TUR DAHA ATİİM LA	16
GÖZLEMEVİ	18
NE YAPALIM USTA?	19
NERMİN YILDIRIM RÖPORTAJI	20
HAVACILIK TARİHİNİN İLGİNÇ OLAYLARI	22
EDEBİYATIN KUYUMCUSU: İHSAN OKTAY ANAR	24
EDEBİYATIN İHSANI KAMİLİ: İHSAN OKTAY ANAR	26
NİÇİN İHSAN OKTAY ANAR OKUMALIYIZ?	27
SAHİPSİZ KAR TANELERİ	28
FALANCASPORLU İSMAİLOVİÇ	30
SÖYLESENİZE OĞUZ BEY DOĞRU MU BÜTÜN BUNLAR?	32
BAĞIMLI AYNI	34
YATANI ÇOKTAN UNUTULMUŞ KÖHNE BİR TÜRBE!	35
YEDİ HARFLİK ALFABE	36
KİTAP ÖNERİLERİ	38
20 ÜNLÜ İSMİN ÖLMEDEN ÖNCEKİ SON SÖZLERİ	40
YÜZYILLIK UZAK	42
ÖLÜ RUHLAR ORMANI	43
BİZE KALAN	44

Dersimiz Demokrasi:

15 Temmuz'un Şanlı Direniş Öyküsü

15 Temmuz 2016 günü bir ihanet kalkışması yaşadık. Milletin hür iradesine yapılmış bu alçak hakareti, tarihimizden aldığımız güçle ve esaret tanımamış geleneğimizle püskürtmeyi başardık. Milyonlarca vatansever bu işgale göğüslerini siper ederken ölmeyi esarete tercih eden, seçilmiş 241 fedai ve yüzlerce gazi, bir ulusun bugününe ve geleceğine musallat olmaya çalışanlara geçit vermedi. 15 Temmuz bu ülke topraklarının sonsuza kadar bize ait olduğunun en büyük kanıtı olarak tarihe geçti. Bağımsızlığın bir bedelle elde edilebildiğini biliyorduk ama korumak için belki daha fazla bedel ödemek gerektiğini modern dünyaya hep birlikte gösterdik. Birçok muhaciri konuk ettiğimiz şu günlerde vatansızlığın ne anlama geldiğini işte o karanlık gecede öğrendik. Uyandık ve daha güçlü kollarla vatanımıza sarıldık. ÇINARALTI olarak milli mücadeleyi yapan ruha nasıl saygı duyuyorsak, Çanakkale'yi her dem nasıl taze tutuyorsak 15 Temmuz günü gökyüzüne uğurladığımız o temiz ruhların önünde de işte öyle saygıyla eğiliyoruz.

RIFAT GÜNDAY

MAKBULE ELAÇMAZ

KAÇAK

Sade bir günün Aysız gecesinde, yanımdakilerin yüzleri gün gibi parlaktı. Hiçbir illüzyon yoktu ve çizgiler utanç duymuyordu böylesine açık olmak-tan. Güven bu dünyadaki en önemli şeyken insanlar aşkı yüce ilan etmişti.

Eski dostlarım yalnız değillerdi. Benimlelerdi. Hayatta durdukları yerin güzelliğinin farkında değillerdi –gerçi kimse değildi- ama bir hayale adım attıklarını biliyorlardı. En azından bu yeni heyecanı hissediyorlardı. Hayata anlam yüklemekten vazgeçmişti dostlarım. Bu yüzden mutlulardı.

Âşık olmak bir üst mertebeydi. Çünkü en yüce duyguyu yaşamak seni de yüce yapardı. Öyle miydi gerçekten? “Gerçekçi değil.” dedi. Öbürü karşı çıktı: “Aşk, ancak âşık olduğunda anlamlı gelecek belki. Ama yalnız aşk beraberinde bütün duyguları getirir.”

Şimdi huzur anı kaybolmuş, yeni bir sahne kurulmuştu. Az evvel çimenlere değen ayakları şimdi soğuk betona değiyordu. Tartışma, dürüst olduğunda bağları güçlendirirdi. Buraya kadar bu bağlarla gelmişlerdi. Bu buluşma da öyle özeldi. Gerçekçi, gerçekçi konuşacaktı.

“Aşk öyle bir kavram ki herkes peşinden koşuyor. ‘Âşığım’ diyenin gerçekten öyle olduğundan nasıl emin oluruz? Onun kendi içinde yaşadığının bir yanılısama olmadığını nasıl anlarız ki? Ani duygularını hemen aşka yoruyor insanlar çünkü artık ezberlemişler. Tek istediği âşık olmak olan bir insan, anında olabilir. İnsan elbet kendini kandırabilir...”

Duygular zaten kanıtlanamazdı. Yanılısama ya da değil, akıntıya kapılmış âşıklar! Ancak sonsuz denize mi karışacaklar, kayalara mı çarpacaklar belli değil. Bazıları çok severler çünkü. O kadar severler ki aşkı hayatlarının merkezine koyarlar. Aşkı severler en çok da. Duyguları yükseklerde yaşayıp hayatlarına hayat katarken hayatı kaybettiklerini düşünürler. Romantik, romantik konuşacaktı ama bu mantıklı konuşmasına engel değildi.

“Ben oldum işte! Âşık oldum. Çok karıştım kendi içimde ama hepsi gerçektir. Çok sevdim ve çok şey kaybettim. Tamam, güven kolay değil ama sen bana güvenirsin. ‘Âşık olmam’ desen de olursun. Karşı koyamazsın. Aşk bulur seni. En güzel şey değil mi karşılıksız sevgi? Bak hatta gökyüzü bile âşıktır. Evet, âşıktır yeryüzüne! Yağmur bu yüzden yağar, belki de fırtınalar kopar bu yüzden. Sırf kokusu için olur bütün bunlar toprağın...”

Gökyüzü aşık değildi yeryüzüne, haliyle “gerçekçi” al-dırış etmedi. Münazara değil, hayattı bu, şov yapma-ya gerek yoktu. Aşk bir kurguydu ona göre, bir kan-dırmacaydı. Aşka yeri yoktu onun. Öbürü tam tersini savunuyordu. Aşıktı o, biliyordu. Aşkı için büyük yer ayırmıştı, gelen iyi gelmemişti ama. Elbet gelirdi... Aşk planlanamazdı. Aşk bir tercih meselesi de değildi. İşte aşkın cezp edici yanı buydu. Yanlıştı seçimler, can ya-kıyordu ama aşkın acısı bile yüceydi. Senin verdiğin değeri hak etmeyen birisi için parçalanıyor gibi his-setmek, yüce değil de ne olacaktı? Bazıları önceliği aşka vermiyordu ama aşk buluyordu onları yine de. Çünkü aynı merak onlarda da vardı. Sevgi duyuyor-sa birine onun adı aşktı. Diğerleri öyle söylemişti. İn-sanlar hep aynı yerde dolaşmalarına rağmen neyin nerede olduğunu öğrenemiyorlardı. Karşılıksız sev-giyi ararken başlarına hayat telaşesi üşüşüyordu. Bir köşeden pusula gibi insanlar çıkarken diğer köşeden onlara doğru karanlık gibi insanlar gelebiliyordu. Ya-lanları, keskin bir bıçak gibiydi. Kan vardı yalanlarında ve sonuç uykunun ortasında çalan alarm gibi tatsızdı. Sonucu bir kenara bırakıp ayaklanmak gerekiyordu, saklanmalıydı bu tatsız duygular çünkü hayatta kaçır-acak şeyler vardı, kaçırılmamalıydı. İşte telaş buydu: onca şeye rağmen zamanda sürüklenip gitmekti.

“Bazı insanların ömrü vakit kazanmakla geçer... Ben zamana, kendi zamanıma çelme atmakla yaşıyor-dum.” dedi Ahmet Hamdi. Bu geceyi de zamandan çalmıştı dostlarım. Biri, bütün bu hayalin içinde yine de huzursuzdu. Açıktı gökyüzü. Fırtına gelecek değildi. Ama avcının Ay’ı yoktu. Korktuğu tek şey: bir ya-bancıya güvenmekti. Vazgeçmek için çok uzun yoldan gelmişti.

“Karşılıksız sevgi kolaymış gibi konuştunuz. Annenin çocuğuna sevgisi karşılıksızdır! Aşk farklıdır. Bencil dürtülerle oluşur aşk. Bir başka kişiye muhtaçlık his-setmek ve ölümüne peşinden koşmak birinin, duygus-al kölelik gibi bir şeydir. Bu yüzden aşk farklıdır. Karşı-lık ister. En başta yanılısamaydıysa bile, artık gerçektir aşk. Gerçek olmak zorundadır. Şiirler, şarkılar boşuna yazılmadı. Birilerine bunun sahte bir oyun olmadığı-nın anlatılması lazım. Aşk gibi büyük bir şey için önce güven lazım. Ciddiyetle oynamak lazım. Kimsenin ha-yatı beş kuruş değil ki düştüğü yerde bırakılsın. Kim-senin kendine bunu layık görmemesi lazım. Düştüğün yerden kalmak lazım...”

Düz yolda düşmek için çabalamamak lazımdı. Doğru konuştuğundan herkes katıldı ona. Israrçıydı. Öğret-mek istiyordu. Mantıkla duygu daima çatışmak zo-

runda değildi. Monoton bir hayatta içimizdeki kavgaya gereksizdi, dışarıyla alakasızdı. Bu yüzden ayak uydu-ramıyorduk. Adım atmak isterken aşık olacak kişiyi arıyorduk aynı anda ve olduğumuz yerde kaldık. Ken-dimize haksızlık ettik çünkü ileride bir orman vardı. Cadıların veya kurtların olduğu bir orman da değildi bu. İnandık. Masallara inandık. Ama kaybolmayalım diye ekmek bırakmak yerine arkamızda, hareket et-medik. Yeni dünyada hareket etmeden de oluyordu. Yeni dünyada ekmek kıyınlırları bırakamazdın arkada, aman birileri yiyebilirdi, sakın yemesinlerdi, aç kalsın-lardı, kilo almasınlardı. Oysa ayaklarımızın taze yeşil-liğe değeceği bir ormandı bu. Ağaçlar fısıldayacaktı, aşk bile orada olacaktı. Kimse “olmasa da olur” de-medi. Gerçekçi, gerçekçiydi ama merak etmez miydi?

Ben o gece oradaydım. Dostlarımıydım. Ama ben pek konuşmadım. Hayatıma hayat da katmadım. So-rarsanız eğer ben, Aysız gecede Ay’ı aradım. Kendim için değil ya. İhtiyacı olanlara aradım. Bazıları Güneş’i kovalayan Ay’dı. Ay, Güneş’e kavuşmadan Güneş ka-çış yolunu bulur, batardı. Geceler ve gündüzler böyle vardı. Bazıları Ay’ını arayan uzaktaki bir yıldızdı. Çok uzaktaydı, yine de vazgeçmezdi. “Sokak lambaları var nasılsa, bize gerek yok.” dedi ama naif bir tanesi yıldızların. Ben naimdim, cevap veremedim. Bazıları Güneş’ti, gecenin sonunda yine yükselecekti, ben de izleyecektim. Bazıları Ay’dı, öbür günün gecesini kur-taracaktı, hep geceyi aydınlatacaktı, ben de sayesinde hayal kuracaktım. Çok uzun yoldan gelmişlerdi. İyi ki gelmişlerdi dostlarım. Değer vermişlerdi bu gece, ge-ceye.

Aysız bir gecenin sarsıcı sabahına doğru yanımdakile-rin düşünceleri yol alıyordu. Beyaz atlara binmişlerdi, biri Ay’ı aramaya gidiyorlar diye sevindi. Ama uçuk düşüncelerinden değildi bunlar. Sular durulmuştu yani. Eski dostlarım sarıldı. Sarsılmadan önce sarıldı-lar ve sarsılmayacak gibi hissettiler. Şimdi huzurluydu-lar. Çok uzun sürmeyecek de olsa yaşadılar bunu bu hayalde. Şafak vaktiydi. “Uykusuz mu kaldık” diye dü-şündüler aydınlanmaya başlayan geceye bakıp. Uçuk düşünceler Güneş ile birlikte geldi. Biri şarkı söyleme-ye başladı. Biri ritim tuttu. Biri dans etti. Sanatçının Güneş’i müzikle geldi. Sonra yeni bir farkındalıkla ge-cenin bittiğine üzüldüler. Bu yeni günde hepsi devam edecek, hayatı kaçırmayacaklardı. Biliyorlardı gecenin biteceğini. Bir hayaldi nasılsa. Ama üzücüydü. Tama-mıyla ortaya çıkan Güneş tüm kızgınlığıyla parladı. Gün, geceyi kıskanmıştı. Asıl üzücü olan bu değildi. Kimse uzaktaki yıldızları aramazdı sabahları. Biri için yarın yoktu. Kimin için? Ben o gece orada değildim.

MELANKOLİ VE KARANLIK ODALAR

FİLİZ EĞİN KOLATA

İçimdeki acı ister kara sevda olsun ister kara safra. Bende yarattığı hüznü, başımdaki dalgınlığı ve gözlerimden okunabilen yorgunluğu bir atabilsem; bir de açabilsem göğsümün kafesini kırarak hürriyet diye sayıklayan kuşlar uçuşacak.

Oturduğum yuvarlak ahşap masada, gözkapaklarımın yavaşça kapanmasına karşı koyamıyorum. Oda yavaş yavaş kararıyor. Hayal mi, rüya mı bilemediğim o andan, başka diyarlara sürükleniyorum. Kos adasında, duvarları siyah boyalı bir evde ve aynı masada gözlerimi açıyorum. Rengi masayla uyumsuz birkaç sandalye var etrafımda. Elim, çenemin hemen solunu yumruklayarak destekliyor gövdeyi. Benimle oturanlar; çok tanıdık, çok dayaklılar. Heyecan nöbetine tutuluyorum aniden. Kara duvarlar üzerinde nice tablolar; an be an aydınlanıp, kararıyorlar. Onlara doğru gitmek istiyorum. Sandalyem çok ağır, ayaklarım çıplak. Yerler ise ıslak ve yapışkan, çivileri çıkmış, gıcırdayan bir zemin. Üzeri kan damlaları ile motiflenmiş. Yeni bir desenle eşlik ediyor ayaklarımdan sızanlar. Onları takip ediyorum. Parmak uçlarıma değen et parçaları, belki kopmuş birkaç parmak. Karşımdaki kesik kulakkeçesi odada sahibini arıyor. Odayı incelerken Mona Lisa'nın gözleri de beni takip ediyor, hissediyorum. Sanki ruhumdaki bütün sırları ortaya çıkartmak ister gibi, esrarlı. Başka bir an ise masum, dostane ve hüzünlü bakışları.

Hemen yanımda Aziz Jerom' da masadaki dostları seyreliyor. Bunun üzerine, kıpırdanmalar. Baudelaire'i fark ediyorum. Soylu ruhundan ve gururlandığı kederinden emin oturuyor. "Mutlu insan ruhundaki gerilimi yitirmiştir. Duvarlarda hiçbir sanat pisliği olmayan iki kişilik oda istiyorum, insan yükünün acımasız baskısından kurtulmak, kendi kendimden çekmek istiyorum" derken, haykırıyor. Ardından "En korkunç acılar, sessiz acılardır" diye mırıldandığını duyuyorum.

Pascal, ayağa kalkıyor aniden "Nerdeyse tüm mutsuzluklarımız odamızda kalmayı bilememiş olmamızdan geliyor başımıza," diyor. Ama hepimiz odadayız. Kim kalmayı başaramadı odasında? Hafif bir rüzgar ve masada yavaşça gidenin arkasından süzülen bir not. Okuyorum; "Elem Çiçekleri"

“

Ve bu sefil ağacı öyle bükeceğim, ki
Özsu yürümeyecek vebalı filizine!
..... ” diyor.

Şiir biterken, karanlıklar arasına sızan bir ışık huzmesi, camdan yansıyor, görüyorum. Hava biraz puslu, çok şiddetli olmayan bir yağmur çiseliyor. Bahçede göz alıcı bir beyazlık, büyük bir su birikintisi, belki bir havuz. Bir gelin, duvağı ve çiçeği ile kendini sulara bırakıyor. Gidemiyorum yanına, engel olmak istiyorum, nafile. Sanki birazdan dünyanın sonu gelecekti.

2/3

Her şeyin ne anlamı var, der gibi bakan gözleri korkusuz, yaşlanmıyor, kabullenmiş. Yanında onu izleyen Leo.

Uzaktan bakan Dürer’ in gravürünü seçiyorum. Tükenişin, karanlık inadın karamsar eylemsizliği ile hem her şeyi biliyor; hem de ne yapacağını bilmiyor benim gibi, bizim gibi. Kara göğün altında, karanlık bir deniz uzanır. Kuyruklu yıldız, bir tehdit ve uğursuz bir kehanet gibi yaklaşmakta. Hepsi bir Prometheus, kabullenen ve her şeyi önceden gören. Perdeleri sımsıkı kapıyorum.

Masada biri öksürüyor, hayli acıklı, ciğerleri fışkıracak ağzından. Belki verem, belki de âşık. Bir yandan bir şarkı mırıldanıyor:

“ Soyun giysilerini, iyileştirir o zaman
Baktınız iyileştirmede, gebertin gitsin!
Altı üstü bir hekim
Altı üstü bir hekim...”

Ellerinde sıkı sıkı tuttuğu, hiç ulaşamayacağına yazdığı mektuplara kan ve tükürük sıçramış. Belli bu odada huzursuz. Anlıyorum ki, o içindeki odada yaşıyor. “Kemiklerim çok ağrıyor,” diyor. Gelmiş geçmiş tüm günahların kefaretni ödeyecek kadar hem de. Bu kadar ağrısı olmasaydı ve tutmasaydı onları iki eli aralarında kavgaya girecek. Ama o ruhsal kavgasının içinde kayboluyor. Ruhuna dokunan o sınır çizgisini bulup, keşfetmek istiyorum. Biliyorum; aramakla bulamam ama ben yinede arayan ve keşfeden olmalıyım...

İçinde zor nefes aldığım melankolide “o” ve benimle ilgili tek keşfettiğim, ruhumda bir türlü kabuk tutmayan, yaraya benzeyen çaresizliklerimle, başarısızlığa uğrayan hayatımı aynı kefeye koyan babalarımız. Ve onlarda etki yaratmayan küçük bir şey, bizim mezarımız olabiliyor. Şükürler olsun ki artık yaşıımız otuzları geçti ve onların bize verebilecek çok zararları kalmadı.

Başımı yavaşça diğer duvara çeviriyorum, gözyaşımı saklamak adına. O duvarda Rafaello’nun “Atina Okulu” karşıma çıkıyor. Michelangelo, sen, son anda tabloya dahil olan, yine tek başına derin düşüncelerdesin Heraklitos’ u canlandırırken.

Benim yeni sürüklendiğim bu odayı, 4. yy.dan beri Hipokrat da, Bellerophon de; bu çökkün, umutsuz karanlıkta, kara safrayla yaşayanlarda biliyor. Cesaretini yitirmiş, bir gözünü aydınlığa açan, bu üretken ruhlarda coşku ve acı aynı anda hissediliyor. Acı ile beslenip kusma nöbetleri dinmek bilmezken, yaratıcılıkları serbestçe aramızda dolaşıyor ve ruhlarındahapis olan çiçekleri renk renk açtırıyor.

Karanlığın içinden Freud sesleniyor: “Onların hayatlarının bir bölümünde kayıp, korku ve yokluk var. Bazen üzüntü ve korkularını bastırmak için saldırgan ve öfkeli.”

Tarkovskyse “neşe, yaşlılar ve çocuklara daha çok yakışıyor,” diyor.

3/3

Birden uyanıyorum, göğsümde korkunç bir ağrı. Kulaklarımda Mussorgsky’ nin çığlıkları. Ne oda var içinde bulunduğum, ne de o dostlar.

Belki bir nöbet geçirdim, belki içimdeki odaya yolculuk ettim. Elimden düşmek üzere olan kitabım “Suç ve Ceza”. Aklım o karanlık odada ve tarihe damgasını vurmuş tüm melankolik ruhlarda. Özleyeceğim sizi, sevgiyle ve hayalle kalın!..

VAZGEÇİŞ

KEVSER TÜRAN

Kusursuz çırlıçılak bir geceydi. Yalnızca ay örtünmüştü gecenin sessizliğine. Bu sessizliğe açılmıştı kirpikleri henüz sonsuz yıl görmüş kirpiklerinin. Hiçbir şey duyamıyordu kulakları sağır eden çığlıkların ortasında. Bu yüzden kaldırdı hemen kafasını ve baktı tüm bu savaş meydanlarını arsızca aydınlatan aya, yani dostuna. Onun için ay, uğruna şiirler, şarkılar yazılacak bir şey değildi. Tek yaptığı gecenin tüm kötülüklerini aydınlatıp açığa çıkarmaktı, sanki yeterince ortada değilmiş gibi. Üstelik bundan kaçış yoktu. Çünkü kirliliklerin görmezden gelinmesine izin verilmemişti hiçbir zaman. Herkesle birlikte kahroluş numarası yapmayanların yeri yoktu, insan her şeyi yok sayıp mutlu bir yaşam süremezdi; emir böyleydi. Hayır hayır onun istediği her şeyi görmezden gelmek değildi ki istese de yapamazdı. O sadece dayanamazdı her şeye, biliyordu bunu. Kendini kandırmaya ihtiyacı vardır onun gibilerin, bilirsiniz. Bilirsiniz değil mi? Hani onlar, öyle ki elleri kana bulanmış doğanlar. bir seçenek sunulmadan öylece savaş meydanlarına bırakılanlar... Savaş meydanları, oraları bilirsiniz değil mi? Hani yok etmek uğruna didinip tüm kötülükleri görmeden yok olmana izin vermeyen türden. Savaş meydanı; yani varlığının başlangıcının, yok olmanla başlayacağına inanılan yer: dünya... Kimilerinin düşündüğü gibi savaş Orta-doğu'da yaşayan, canı sıkıldıkça da dünyayı dolaşan emekli memur değildi ki. Savaş, sonsuzluğun kadim dostuydu. Hatta sonsuzluk çelişkilerin savaşıyla açmıştı gözlerini sonsuzluğa, sessizlikle. Evet, "O" da oradaydı, görmüştü her şeyi. Böylelikle çelişkiler de – yalnızca kendi çelişkileri de değil üstelik - onun peşini bırakmamıştı. Kendini suçluyordu, bilirsiniz onun gibilerin en iyi yaptığı şeydir kendini suçlamak. Sanki her insana kendisi üflemişti varoluşun kirli nefesini. En yorulması bundandı.

"O" kimdi, nereden ve hangi zamandan geliyordu? Kimse bilmiyordu. Kendisi ise bunun üzerine kafa yormamıştı hiç. İlkti ve tek, onun gibi başkalarının da olacağını tahmin etmemişti. Eğer bilseydi böyle derin bir uykuya dalmak yerine beklerdi, konuşurdu onlarla. Kendisi yapamamıştı ya " Belki biri galip gelmiştir varoluşun savaşında." diyordu. Sonradan hatırladı ki, kazanmayı bilenler onun gibi olamazdı. Çünkü o mağlubiyeti kabullenen ilk insandı. Şimdi siz, mağlubiyeti de bilirsiniz de yanlış bilirsiniz kesin. Mağlubiyet, sandığınız gibi herkesin uzak durulmasını tembihlediği kötü çocuk değil çünkü. Mağlup olmasını bilmek, alçak bir galip olmayı reddetmektir aslında. O, bu yüzden "o"ydu işte. Mağlubiyetin, direnişin ilk ve son adımı olduğunu fark ettiği için.

"O" kimdi, nereden ve hangi zamandan geliyordu? Ay biliyordu. Ayı bilirsiniz değil mi? Hani şu kirlilikleri ortaya çıkarmakla suçlanan; dünyayı, onun güzelliklerini ve pisliklerini sonsuza dek izlemekle lanetlenen kadim dostumuz. Öyle ki sessizliğin ve bilgeliğin laneti. Ay "o"nun ve benim aramdaki tek bağ. Milyon yıllık toprakla örtünmüş gözlerinden öperim. Kimin mi? Onun.

O; hiçbir yerde değil, hiçbir yerde olmayacak, hiçbir şeyi benimsemeyecek.

O, yani ilk vazgeçiş, ilk intihar çiçeği...

"Yeryüzünün intiharları sonsuzdur. Biri, bir yerde intihar ettiğinde, bir başkası intihar etmeye hazırlanıyordur. Biri ölmeye başladığında, bir başka yerde yaşama başlıyordur diğeri." (Tezer Özlü)

YAŞAMAYI YAŞAMAK

MERVE ELİF ÜRTİŞ

Bir grubun içinde büyüdük. Belki büyük belki de küçük bir grup. Hep ihtiyaç duyduk birbirimize. Acizdik. Savunmasızdık. İnsandık. Güçsüzdük. Birlikten kuvvet doğar diye birleştik. Dünya'yı biz yönetmeye başladık. Birey olarak toplum tarafından yönetildik. En çok konuşan kazandı. bir düşünce grubun içinde çoğunlukla hoş görüldü. Birey olarak bize uymasa da ona uygun davranmamız gerekti. Küçükken böyle söylendi. Büyüdük. Küçüklerimize, öğretileni öğrettik. Farklı olabileceklerini düşünmedik. Her şeyi yönetir olduk. Düşünceleri bile manipule edebilir olduk. Farklı düşünenleri kabul etmedik. Sürüden ayrılanı kurt kapar dedik. Ama kurdu yok ettiğimizi kimse bilmedi. Herkes kurt korkusuyla bağlandı topluma sıkıca. Belki de asılsız yalanlar atıldı ortaya. Sırf huzuru sağlamak için inandırdık herkesi. Bir kişi bile adım atamadı korkusunda dışarıya. Sıkıca kenetlendik birbirimize. Dağılsak yok olacaktık. Beraberken ise kendimiz hariç her şeyi yok edecektik. Bize sunulan Dünyayı kirlettik. Bize bahşedilen akıllı ölüm anında kaybedilen ruh gibi kaybettik. Bir çizgiye konulduk. Ve giden gelene aynı çizgiyi öğretti. Bir kavanozun içine kapatıldık. Duvarları en koyu siyaha boyanmış. Renklerin olabileceği hiç aklımıza gelememi. Evet ve hayırlarla hayatımızı devam ettirdik. Ürettiklerimiz 0 ve 1 lerle çalışmaya başladı. Biz ya aşık olduk ya nefret ettik. Biz ne sevdik ne sevmedik. Sevgiyi aşk, sevmemeyi nefret sandık. Gün batımına isim vermedik. Ya geceydi ya da gündüz. muzaam beynimizi 2 li sisteme adadık. Hava ya yağmurlu ya da Güneşliydi. Bulutlu hiç olmadı. Bulutu görsek bile yanlış kendimizde değil gökyüzünde aradık. Sorgulamadık. Sorgulamayı hiç öğrenmedik. Biz ya vardık bir toplum olarak ya da yoktuk bir birey boyutunda. Halbuki "belkiler" olmalıydı hayatımızda. 0 ve 1 lerle olusturulması gereken acaba sorusu olmalıydı. Biz nefreti herkese besleyebileceğimizi, herkese aşık olabileceğimizi sandık. Ve öfkeyi kinle, sevgiyi aşkla ve o muazzam duygu nefreti sevmemekle karıştırdık. Ve fark etmedik herkesten nefret etmediğimizi. Herkese aşık olmadığımızı. Kendi kullanma klavuzumuzu okuduk. Ve sadece onu hayata geçirdik. Toplum denilen olguyu yaratacak kadar zeki ve ona kendimizi muhtaç edecek kadar aptal olduk. Biz hiç orta karar olmadık. Ya şekerliydi kahvemiz yahut şekersiz. Halbuki biz kahveyi orta şekerli de içerdik. Keskin virajları olan bir yol, ya da dümdüz bir asfalt olduk. Ama uzun bir yolculuğun ikisini de içerdğini göremedik.

PROVA

KAĞAN UZUNER

Kış şakalarından bahsetmişlerdi
Bize hikayelerini bahşedip
Neysek o okunuyordu yüzümüzden
Kime gittiysek ya da kimden geliyorsak

Bazı filmleri mutlaka izlemelisiniz
isimlerini saklayacağım
Uzandığın müzik hatırlatmadı beni
yine de ses etmeyeceğim
Çözülmesin yenilenişim, yenilgi sayılsın da
Uzak bir mevsimi çağırırım
Bütün kelimelerimiz aşınayken otların sararmasına
Bir boşluk daha mı bırakalım dersin?
Hayır sen konuşmazsın ki en belirgin aidiyetlerle
Sussak provamızı sağlama alır mıyız?
Biziz işte asıl büyük kuklacı kendimize!
Bırakalım bizi de, ne güzel bir sessizlik duyulmuyor
hala seğiren boşluklarda
Kimi tiyatrocı, kimi şair, kimi aç
Ama hepimiz hasta
Ölümcül fakat sağken mühim
Kelimene ihtiyacım var; en müphem olan
Neyse artık o, kimse duymamış
Yağmur mu yağmış, kimse ıslanmamış

NABIZSIZLIĞIM HEP SENDEN

NURULLAH YAZICI

Şairliğimin katili kimse kim
Bunca yok olmuşluğun ortasına
bir de ben girmişim...
o girmiş ne çıkar...
Her sokak başı sayıklamalarını ben hangi lambanın dibine gömeyim
Sen onu söyle...
Zihnim bir eski zaman harman yeri
Hangi rüzgar ayırsın sapla samanı
Tatlı bir gülüş ilişse yüzüme
İğrenç bir utanmayla uyanır oldum sanrımdan
Gırtlığımda kocaman bir yumrudur dilim
Söyleyin hadi siz söyleyin
Ben hangi çılgılığı yırtmadan geçireyim boğazımdan
Dünyanın yükü öylece dolaşüyor
Söyle canım
kime yıkılsın kime kıyılsın
kim çeksın kısa en kısa çöpü
Her uzun gece neden hep
benim kısacık güneşime musallat
Konuşmak Adem'den beri...
Susmak insanlık kadar iğreti
İkisi arasına gerilmiş
İnce yağlı bir ipmiş umudum Benliğim acemi bir cambaz
Konuşamaz susmayı da beceremez usulünce
Ne bilsin...
Hesap elbet kesilecek lakin
Fakat, ancak, oysaki, neden ki...
Bilmiyorum...
Ama işte vuruyorum yüzüne
böyle uluorta...
evet sensin, sensin şairliğimin katili
Ayışığı bunalıtan iniltilerim
Küllenmeyen ateşim
Tutukluğu dilimin
Nabızsızlığım hep senden...

NESLİM TÜKENİYOR

NURHAN KULAKSIZ

kalbimin üstüne kocaman harflerle yazdım:
“neslim tükeniyor” diye.
açılsın diye bekledim kalbimi koruma derneği,
sonra bağırdım, ölen var ve yaşayıp susanlar;
neye yarar sesim ancak değişiyor boyumun yetiştiği yere.

Bugünlerde,
kafam zoraki emirler veriyor gözlerime;
baktığım yerin ışıkları sönüyor,
koca bir şehri böyle karartıyorsun desene!
olsun,
bu şehrin sokakları;
örümcek ağlarında tango yapan sineklerle dolu.
ölüm, kuklası olmuş elleri iplilerin,
kim kimin ipini çeker o muamma bir konu.
işte bu yüzden bu şehir ışıldasa ne çıkar?
sonunda yeraltı her şeyi toplamakta bünyesine.
git gide
küflenmeye başlamış bir yerler, bir yerlerinden,
etrafta savruluyor küfler ve küfürler.
solgunum, avucumda bir sıkımlık canım var.
ama dünya! sen yine de bugün sıkma canımı;
eksile eksile hiç olarak varacağız yolun sonuna, inan endişem bu..

**anladım bir masal gibiymiş dünya
uyanmadan önce okuduğum.**

içinde cinayetler işleyip, günahlar doğurduğum.
sahi bir insan günde kaç günah doğurur acaba?
göbek bağlarını bile kendinin kesemediği kaçını büyütür.
ben mi; anne sütüyle yıkardım her birini,
asardım onları kafamdaki en soğuk sokağa.

şimdi hiç okunmamış bir kitap gibi ayrılırken aranızdan,
kalbimin üstünde;

“siz hepiniz ben tek” yazılı.

siz çoğalarak gelirken arkamdan,
ben azalarak eksildim aranızdan.

sonra,

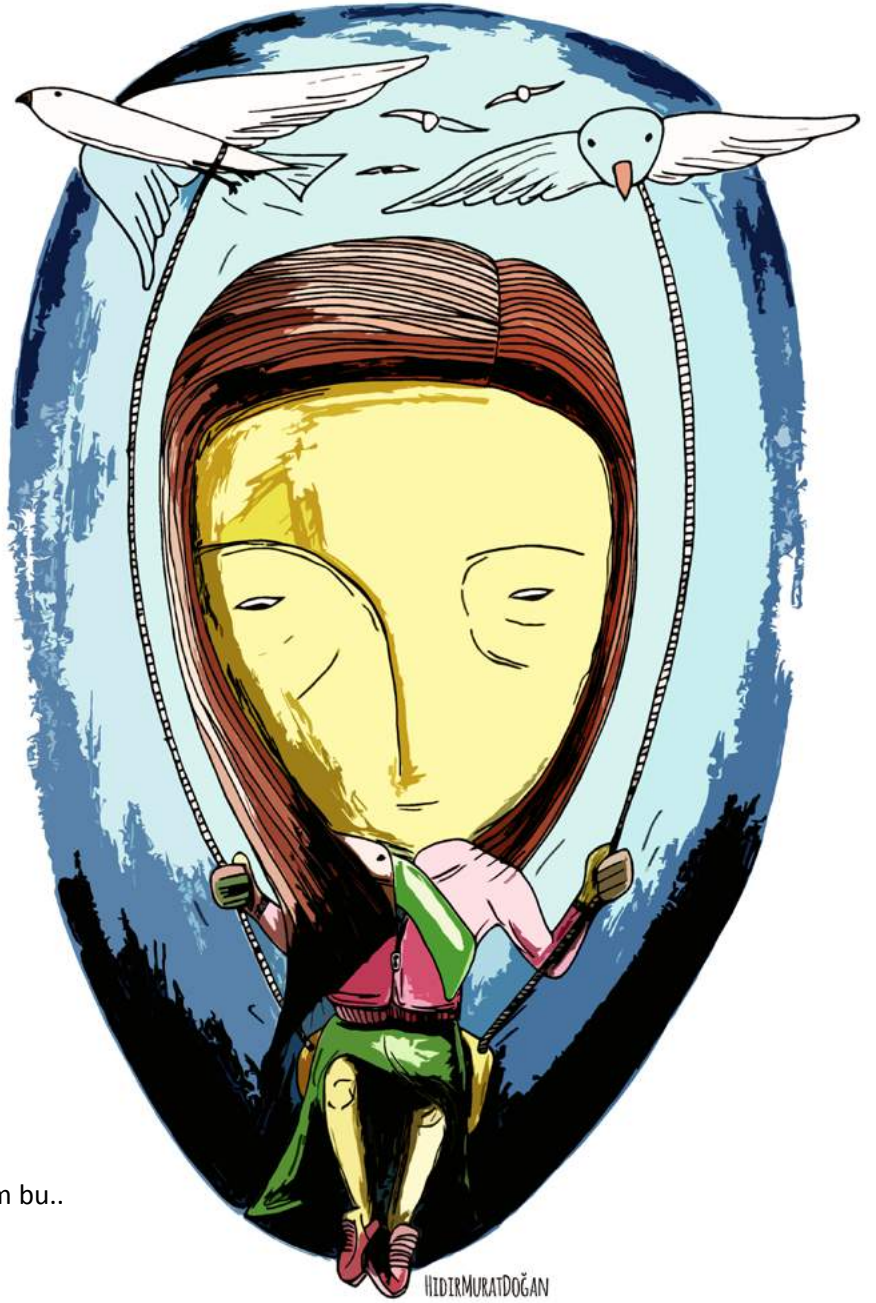
fısıldadım tabutun hava giren çatlağından;

“ölenler uzaklaşıyor

kalanlar yakınlaşıyor.”

bu ne tuhaf çelişki yasası..

birleşin, ben yaşarken birbirini ağlatan insanlar;
birleşin ve gözyaşlarınızı silin arkamdan..

İÇ DÖKÜNTÜSÜ

AKİF ARSLAN

Sevmiyorum devrik cümlelerle yazmayı şiirlerimi
Çünkü ya hiç olmadık bir yere denk geliyor nokta
Yada virgüller ele geçiriyor dizelerimi.
Ne zaman hatırlasam unutkanlığımı
Aklıma geliyor hep yarım kalmışlıklarım.
Hayat gibi tüm yaşantılarım
Şiir yarım, müzik yarım, sevdâ yarım
Ömre kıyas olmaz ama hayaller yarım.
Hep gençlik zamanlarını hatırlıyorum annemin
Ve hiç aklıma getirmiyorum babamın bıyiksız hallerini.
Hani insanlar yaşlanınca ölür ya...
Ondandır belki de annemdeki gençlik
Yada hastalanınca kesmişti ya bıyıklarını babam...
Ondandır hatırlamak istemeyişim.
Bilmem çok mu belli oluyor ama ben
hiç Unutmadım hatırlamak istemediklerimi.
Gündüz kazandıklarımla güldüm
Gece kabusum oldu kaybettiklerim

TARİHÇİLERİN KUTBU YA DA ŞEYH'ÜL MÜVERRİHİN: HALİL İNALCIK

RIFAT GÜNDAY

HALİL İNALCIK BİYOGRAFİSİ

Halil İnalcık, 9 Mayıs 1916 tarihinde İstanbul'da doğdu. Ankara Gazi İlkokulunu bitirdikten sonra Sivas Öğretmen okulundan nakil olduğu Balıkesir Muallim Mektebi'ni bitirdi. Ankara Üniversitesi Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Yeni Çağ Tarihi Bölümünde yükseköğrenimine başladı. 1942 yılında "Tanzimat ve Bulgar Meselesi" adlı doktora tezini verdi. Uzun yıllar aynı fakültede Osmanlı ve Avrupa tarihi üzerine dersler verdi. 1943'te "Viyana'dan 'Büyük Ricat'e Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı" başlıklı teziyle doçentliğe atandı. 1951'in yazında Bursa Şer'iyye Sicilleri üzerine çalışmaya başladı. Girişimleri sonucu siciller, Topkapı Sarayı'ndaki atölyede ciltlenip temizlenerek tekrar Bursa'ya gönderildi. İnalcık, Haziran 1952'te *Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Hanlığı İşbirliği* teziyle profesörlük unvanı aldı.

Sonra 1972 yılında Chicago Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Osmanlı Tarihi Kürsüsünü kurdu ve "Osmanlı Tarihi Üniversite Profesörü" olarak ders verdi. 1973 yılında meşhur kitabı *The Ottoman Empire The Classical Age 1300-1600* yayınlandı. Yurtiçi ve dışında çeşitli üniversitelerden fahri doktora payeleri aldı. 1993 yılında Bilkent Üniversitesine davet edildi ve burada tarih bölümünü kurdu. "Center for Ottoman Studies" Bilkent Üniversitesi Osmanlı Tarihi Bölümünde yüksek lisans ve doktora öğrencilerine seminer dersleri verdi. 20. yüzyıl sona ererken Cambridge'de bulunan Uluslararası Biyografi Merkezi tarafından dünyada sosyal bilimler alanında sayılı 2000 bilim adamı arasında gösterilmiştir. Ardında 66 kitap ve 500'e yakın makalesiyle tarihçilikte en üst mertebeye ulaşmıştır. 25 Temmuz 2016 tarihinde Ankara'da vefat etti. İstanbul'da Osmanlı İmparatorluğu döneminde protokol mezarlığı olan Fatih Camii haziresine defnedilmiştir.

Yakın zamanda kaybettiğimiz asırlık çınar, Halil İnalcık kendi anlatımına göre en verimli çağını 80 yaşından sonra yaşamıştır. Türk tarihçiliğinin, duayeni olan Halil hoca hem siyaset hem medeniyet tarihçiliğinde çok önemli eserler vermiştir. Halil İnalcık, Türk tarihçiliğini modern tarihçilik düzeyine çıkardığı, çalışmalarında çeşitli milletlerin (özellikle Balkan milletlerinin) tarihi geçmişlerinin araştırılmasına katkıda bulunduğu için uluslararası alanda önemli bir tarihçi ve bilim adamı olarak kabul görmüştür.

TÜRK TARİHİNİN EN BÜYÜK DÜŞÜNCE USTASI:

İnalcık Hoca, Türk tarihinin stratejik düşüncelere kaynak olabilmesi için tarihin öneminin, gençlere okullarımızda yeterince anlatılmadığını, tarih kitaplarının cazip olmadığını, ders kalıpları içinde tarihin ezberletilmeye çalışılmasının uygun olmadığını, bu yüzden de çocukların özgün düşünceler geliştirebilecekleri bir sistem değişikliğine gidilmesi gerektiğini MEB Talim Terbiye Kuruluna açıkladığını biliyoruz. Bu konudaki açıklamalarını şu şekilde ifade etmiştir:

"Ben orada tematik bir tarih öğretimi olsun dedim. Mesela şehir temasını ele alalım. Şehir tarihte nasıl ortaya çıktı? İlk şehirler nasıldı? Anadolu'da şehir tipleri nasıldır? Böylece çocuklar, gençler tarihe ilgi duyabilirler. Tarihi sevebilirler. Aslında tarihin yorumlanması, tarih bilgisi belli sosyal gelişmelerin ve anlayışların etkisi altındadır. Her devirde tarih başka türlü yorumlanır."

Büyük usta engin düşüncelerini geliştirirken Türk tarihinin konularını nasıl irdelediğini yine açıklamalarından anlıyoruz :

"Tımar meselesi bütün 14. ve 15. asırda bir mesele olmuştur. Bir adam 30-40 sene savaşıyor. Tımarı büyüyor. 15 bin akçalık büyük bir tımar oluyor. Fakat öldüğü zaman devlet tarafından bu tımar parçalanır. Tabii babasının tımarını kaybeden insan için bu büyük bir kayıptır. Osman Gazi'ye atfedilen kanun, bundan sonra babasının tımarı aynen oğluna geçsin diyor. Tabii bu babasının tımarını kaybetmek istemeyenlerin muhitinden geliyor. Tarihçi bunu keşfedecek..." Görüldüğü gibi tımar meselesinin klasik dönemden önce hangi aşamalardan geçtiğinin analizine ulaşmadan bir neticeye yani senteze varılamayacağını bizlere işaret ediyor.

İnalcık, Türk tarihinden günümüze yol gösterecek düşünceler için günümüz dünyasında Türkiye ekonomisini de araştırmacı tarihçi ve bilim adamı özellikleriyle değerlendirebilmekte ve bundan stratejik düşünce üretebilmektedir. Bugünün Türkiye'sinde en büyük meselenin ekonomi olduğunu işaret etmekte, bir istikrarsızlık havasıyla ekonomiyi sarsmanın dış stratejinin işi olduğunu tespit edebilmektedir. "...Allah korusun, Ecevit zamanındaki gibi bir kriz gelirse işsizlik olacak, diğer ülkelerle ekonomik ilişkilerimiz kötüleşecek. Bakın, o krizde, Orta Asya'daki nüfusumuz sıfıra indi. Demek istiyorum ki temel meselemiz ekonomidir ve hükümet bunu iyi anlamış durumdadır. Mesela işsizliği ortadan kaldırmak için bu konut meselesi ortaya atılmıştır. Osmanlı'nın şanlı günlerinde değiliz. Fakat bugünkü durumumuz da sadece bugünle alakalı değildir. Güçlü Batı devletleri, aynen XIX. yüzyılda olduğu gibi azınlıkları tahrik etmekte, sahip çıkmakta, desteklemektedir. Balkanlarda Osmanlı Devleti'ni çözülme-ye, dağılmaya götüren süreç bugün Türkiye'ye tatbik edilmeye çalışılmaktadır."

İnalcık Hoca, devletlerin istikbalinin ekonomiden geçtiğini işaret ederek kuvvetli ve büyük bir devlet olmanın yüksek teknolojiye ulaşmayı gerektirdiğini bizlere göstererek: "Bu da üniversitelere, eğitime yaptığımız yatırımla doğrudan alakalı. Maalesef üniversitelerimiz çok zayıf. Doğru dürüst kütüphaneleri yok. Kitap bile alamıyorlar. Amerika'yı Amerika yapan, kütüphaneleri ve üniversiteleridir. Devamlı olarak dışarıdan beyin çekiyorlar. Her büyük devlet diğer devletleri etkisi altına almaya çalışır." İnalcık ekonomik gücün dünyada nasıl etkili olduğunu ABD'nin stratejik hedeflerinin sürekli artmasının nedeni olarak açıklar. Ancak ABD bölgesel stratejilerinde Türkiye'yi yok sayamayacağını, örneğin Türkiye'nin, ABD'nin Irak -Suriye politikasına direnecek kadar güçlü olduğunu ve bundan sonra da bölgedeki tarihi bağlarından dolayı direnmeye devam edeceğini öngörmüştür. İnalcık'ın düşüncelerini tarihi olaylarla bağdaştırarak açıklama yöntemi kuşkusuz geleceğimize yön verecek Türk stratejistlerine rehber olacaktır.

OSMANLI ÇALIŞMALARI

Osmanlı çalışmalarını evrensel düzeyde yürüten İnalcık Hoca, Osmanlı'dan 90 sene sonra yani Osmanlı medeniyetinin kaybolduğunun düşünüldüğü bir zamanda, Osmanlı araştırmalarının gelişmesine katkı sağladı. Bu süreci pekiştiren İnalcık'ın eserleri artık birer kaynak halini almıştır. Hoca bu aşamaya gelebilmek için Türkiye'de ve yurt dışında Osmanlı belgelerine epey bir zaman ve emek harcayarak ulaşabilmiş ve belgeleri ustalıkla kullanmayı başarmıştır. Prof. Dr. Halil İnalcık Osmanlı tarihi hakkında tartışma yaratan ve bazı tarihi gerçekleri değiştiren araştırmalarını, asırlık hayatını, bilgi birikimini, tarihe bakışını, dünyanın en önemli tarihçisi olarak "Batılıların Osmanlı tarihine bakışını kökten değiştirdim." diyerek özetlemiştir.

İnalcık Osmanlı araştırmalarını Osmanlı Devleti'ni sadece hanedanlık tarihi olarak değil aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin toplumsal yapısını, Osmanlı kültür ve medeniyet tarihiyle ele aldığını anlatarak "Şimdiye kadar, Osmanlı hakkındaki hüküm, batılı dostlarımızın görüşleri ile biliniyordu. Yaptığım çalışmalarla, uluslararası sahnede Osmanlı Devleti ile ilgili görüşleri temelinden değiştirdim. Şimdi Batılılar, Osmanlı'yı anlamak için beni okuyorlar"

İNALCIK HOCANIN TARİH METODOLOJİSİ

İnalcık Hoca, objektif tarihçiliğin objektif tarih olamayacağını savunmuştur. Olamaz çünkü tarihçi, değerlendirmelerini büyük ölçüde kendi toplumuna göre yapmaktadır. İnalcık Hoca da bu konudaki görüşlerini "... her dönemin yorumlaması başka türlü olur. Tarihçilik anlayışları; iktisadi, siyasi, kültürel doğrultulara göre değişir. 2. Dünya Harbi'nden beri tarih, sosyal tarih, iktisadi tarih, kültür tarihi önem kazanmıştır." diyerek belirtmiştir. Halil İnalcık'a göre tarihi araştırmalar yapılırken bilimsel araştırmacılığa önem verilmelidir, tarihi gerçekler belgelere dayandırılarak, çarpıtmadan ve abartılara kaçmadan yani tarafsız olarak yazıya geçirilmelidir. Araştırma yapılacak dönemin diline ve bununla birlikte beş yabancı dile hakim olunmalıdır. Geçmişte yayınlanan eserler incelenmelidir, Batı tarihçiliği yakından izlenmelidir.

Ancak İnalcık Hoca yukarıda açıklanan temel esaslar, arşiv ve belgelerin yanı sıra yüzey araştırmalarına da çok önem vermiştir. Alan araştırmalarına bizzat katılarak tarih coğrafyasında, tarihi olayların yerini tespit etmekle aslında gerçeği de ortaya çıkarmıştır ve bunları yaparken de saha üzerinde çalışıp bilim süzgecinden geçirdikten sonra düşüncelerini kitap haline getirmiş ve bu kitaplar da dünya ölçeğinde kaynak kitaplar olmuştur. Osmanlı medeniyetini de açıklarken tarihi coğrafyadaki kültürlerin karşılıklı etkileşimini açıklayabilmiştir.

UYUYOR MUSUN?

TUĞBA ÇETİN

Algıda seçicilikten ibaret tüm hayatlarımız. Sevgilerimiz, acılarımız, aşklarımız, hayal kırıklarımız... Her biri. Odaklanmamızla ilgili aslında her şey. Unutmak bile.

Her gün milyonlarca insanla karşılaşırsın. Çarpışırsın. Aynı havayı çekersin ciğerlerine. Aynı kaldırım adımlarsın. Dikkat eder misin her birine? Gözlerinin içine bakar mısın? Nereden anlarsın hayatına girip girmeyeceğini? Nereden anlarsın hayatında yer etmesi gerektiğini? Anlayamazsın ki. Tek bir hareket dikkatini çeker belki. Belki de otobüste giderken duyduğun bir ses kalmıştır aklında. Aynı şarkıyı defalarca radyoda duymuşsundur aslında ama sırf biri söyledi diye bir daha dinleyip hayran kalırsın. Biriyle daha önce milyonlarca kez göz göze gelmene rağmen görmemişsindir aslında onu hiç, seni tetikleyen herhangi bir şey gösterir onu sana, bir daha gözünü alamayacağını bilemeden. Belki de annen söylemeden önce bir şey istemek şöyle dursun bir komşunuz olduğunu bile bilmiyordun. Sürekli seni tetikleyen bir şeyler çıkar karşına. Dikkatini çeken şeyler. Dikkatini çekmeyi başarabilen şeyler.

Bazen uyanıkken bile dalarsın rüyalara. Yürürsün, konuşursun. Bedenen ayaktaşırsın, ruhen derin uykuda. Dalgınsındır, kimse fark etmese de. İhtiyacın vardır o dikkatini çekecek, seni uyandıracak şeylere.

Sonra sonra anlarsın uyandığını. Etrafındaki hareketler çekmeye başlar seni. Bir anda canlanır tüm renkler. Birdenbire uyanırsın daldığın rüyalarından. Bunca zaman farkına varmadan yanından geçtiklerin gözüne çarpar. Aslında en başından beri her şey böyleydi zaten. Ama sen onca bakmana rağmen görememiştin.

Ya hiç göremeseydin o gülüşü, duymasaydın o şarkıyı, o kitabı hiç eline almamış olsaydın ya da o afişe on kere bakmana rağmen on birincide de göremeseydin o ismi ne olurdu?

Ne kaybederdin? Şimdi ne kazandın? Varabildin mi bir şeylerin farkına? Farkında mısın?

Farkında mısın nefes aldığının?

Yoksa haybeye mi doluyor ciğerlerin?

Neyse ki uyandın. Değil mi?

“Bir şeylerin farkına varmak bu kadar zor olmamalı, ya sonrası?” diyeceksin.

Sonrası çorap söküşü gibi gelir zaten.

ÖYLE DEME

BİLAL AKAN

Babam ya ne dediğini bilmiyor ya da işine geldiği gibi konuşuyordu. Ben çarşıdaki büyük evlerde oturmayı istediğimi söylerken “Boş ver oğlum, bizim evimiz çok iyi” derdi. “Hem bak parka da yakın istediğin zaman gidiyorsun parka, istediğin kadar oynuyorsun.” Fakat, benim duymadığımı düşünerek annemle konuşurken, daha doğrusu annem konuşup babam ara sıra çaresiz “haklısın hanım ama...” derken o da kabul ediyordu evimizin eski olduğunu, küçük olduğunu ama, amaydı işte.

Evet, evimiz parka yakındı. Hatta parka en yakın ev bizimkiydi. Evimiz küçük bir evdi, ama babama sorarsanız ev küçüktü oysa kocaman bir bahçesi vardı. Öyle ya park bizim evin bahçesi sayılırdı. Şehirde kimsenin böyle büyük bahçeli küçük evi yoktu. Biz sinir olurduk annemle, babam parkın bizim bahçemiz olduğuna inandırmaya çalıştığında bizi. Kuş, köpek, kedi gibi evcil bir hayvan beslemek istediğimde annem “bir o eksikti” der; babam gözünü kırparak, “oğlum bizim bir sürü hayvanımız var zaten” derdi parktaki kuşları göstererek “ha ne var bizim hayvanlarımız evcil değil parkçıl.” Sonra eklerdi “al şu kırıntıları kuşlarımızı besle.” Çöpe yemek artığı -pek artmazdı ya- attırmazdı, sabah erkenden parka bırakırdı alüminyum tavayla.

Park bizim bahçemizdi ama herkes geliyordu. Böylesi daha iyiydi ama benim kızdığım çocukların parka gelmesi, oyun oynaması değildi. Hatta genç ağabeylerin ara sıra kavga etmesi de beni kızdırmıyordu. Bazen, bazı aileler parka gelir, parkta mangal yakarlardı. O et kokuları, o ızgaranın dumanı genimizi yakardı. Öyle güzel kokardı ki. Kaç kez ağzımın suyu akarak pişen etlere bakarken yakalandım babama. İşte o zaman bakışları değişirdi babamın. Tuhaf bir şekil alırdı yüzü. Neler düşünürdü, ne hissedirdi? Sonra elimden tutar “hadi oğlum dolaşalım biraz” derdi, çıkardı parktan. Sokaklarda dolaşırdık, babam beni okutacağından, benim büyük adam olacağımdan ve daha bir sürü şeylerden bahsederdi, ben etleri düşünürdüm.

Bazı akşamlar babam bana ve anneme Safahat adlı bir kitaptan bölümler okurdu. Bir akşam Kocakarı ile Ömer adlı bir manzumeyi okuyacağını söyledi. Okumadan önce epeyce uğraşmış sözlük falan karıştırmıştı. Zaman zaman gözleri yaşararak okuyordu. Ne yalan söyleyeyim biz haz almıyorduk o kadar annemle. Sıkıldığımızı söyleyince babam:

-Öyle demeyin çocuklar, bu hikâyeyi herkes okumalı, bilhassa yöneticiler dedi.

-İyi ya dedi annem.

-Bırak yöneticiler okusun sen niye okuyorsun?

-Öyle deme hanım, dedi babam. Ne çok derdi bu lafı, “öyle deme”, sanki denebilecek başka bir şey varmış gibi.

-Öyle deme hanım, hem ben de yönetici sayılıyım, bak ailemizi ben yönetiyorum.

-Yönetici sayılırsın ha öyle mi? Öyleyse, sayın yönetici, bil ki oğlum ayakkabı istiyor.

Babam yutkunarak,

-Oğlum daha yeni değil mi ayakkabıların? dedi.

-Baba, yeni ama ben futbol ayakkabısı istiyorum, krampon.

-Bırak oğlum, futbolu ayakkabı oynamıyor ki sen oynuyorsun.

-Ama arkadaşlarımdan var.

Babam gülümsemeye çalışarak:

-Oğlum onlar senin kadar güzel oynayabilmek, topa senin kadar sert vurabilmek için giyiyorlardır o ayakkabıları dedi. Senin ihtiyacın yok ki...

Öyle deme baba demek istemiştım ama diyemedim. Sadece gülümsedim, öyle baba dedim, öyle, inanmış gibi yapıp.

SON AKŞAM YEMEĞİ

SENA YILMAZ
ÇİZİMLER: HABİBE BAHÇE

1789 FRANSIZ İHTİLALİ, İHTİLALİN İLK ZAMANLARI.
PLATON DÜŞÜNÜR DOSTLARINI BİR AKŞAM YEMEĞİNE DAVET EDİYOR.

PLATON

BORGES

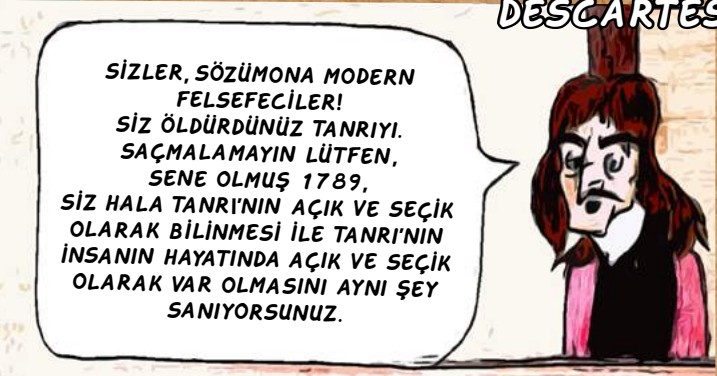
ARISTO

NIETZSCHE

DESCARTES

IMMANUEL KANT

DOSTOYEVSKI

OTTO WEININGER

SYLVIA PLATH

OTTO WEININGER

BUNU BURAYA KİM ÇAĞIRDI YA?
BİR KADIN DAHİ,
KAHRAMAN, AHLAKLI,
MANTIKLI, KÜLTÜRLÜ: KISACASI
İNSANLIĞIN ÜST KONUMUNA
ERİŞECEK YETİLER TAŞIYAMAZ.
AŞK OLSUN PLATON! OTURUP
İNSAN GİBİ SOHBET EDECEĞİZ
DİYE GELDİM.

VİRGİNİA DAYANAMAZ MASADAKİ
BIÇAKLARDAN BİRİ İLE WEININGERİ ÖLDÜRÜR.

HITLER

DÜNYADA TEK HAKLI YAHUDİ VARDI, O DA ÖLDÜ. HADİ HANIM, HER YER YAHUDİLERDEN TEMİZLENDİĞİNE GÖRE
ÇIKAR YÜZÜĞÜ, SAKİNCE ZEHRİMİZİ İÇİP GİDELİM BURADAN. (İNTİHAR EDERLER)

SYLVIA PLATH

HADİ VİRGİNİA...
BİZ DE BURAYI TERKEDELİM...
YARIN DA BİRİ KALKAR DOĞURMAYAN
KADIN YARIM KADINDIR FALAN DER,
BEN KALDIRABİLECEĞİMİZİ SANMIYORUM.

HAKLISIN CANIM, BENİ DE BASTI
BURASI. EN İYİSİ KENDİMİZE AİT BİR
ODA YARATALIM, KLİMA FALAN DA
TAKTIRALIM. YA Bİ CAM MAM BİŞEY
AÇIN ALLAHAŞKINA!

VIRGINIA WOLF

TANPINAR

(HİSSEDİYORDUM AMA BEN
BÖYLE BİR ŞEY OLACAĞINI)
VALLA NE İÇİNDEYİM ZAMANIN
NE DE BÜSBÜTÜN DIŞINDA, HİÇ
ANLAYAMADIK NE ÇABUK GEÇMİŞ
ZAMAN. BEN ARTIK KALKAYIM.

(İKİSİ GİDERLER. HERKESİN NEŞESİ KAÇAR.
PLATON MAHCUP BİR ŞEKİLDE MASADA OTURUR.)

ÖMER HAYYAM

EY ZAMAN,
BİLMEZ MİSİN ETTİĞİN
KÖTÜLÜKLERİ?
SANA DÜŞER AZAPLARIN,
TÖVBELERİN BETERİ.
ALÇAKLARI BESLER,
YOKSULLARI EZER DURURSUN:
YA BUNAK BİR İHTİYARSIN,
YA DA EŞEĞİN BİRİ.

Bİ TUR DAHA ATİİM LA

COŞKUN ÇEBİTÜRK

Bir pisiklet rüyası.

Bir çocuk en fazla ne isteyebilir ki ?
Çok zaman önce sormuştum gösterdiği güzel bir davranış sonrasında dört yaşındaki Zeynep'ime:

- "Benden ne istersen onu sana vermeye hazırım. Ne istersin?" diye.

Önce bir durdu. Sonra bilge bir düşünüş içerisinde cevabını verdi.

- "Sakız isterim" dedi.

Bir çocuğun ufkunda bir sakızın değeri bir dünya kadardı. Peki biz büyümüş kocaman adam olmuş insanların gözünde bir dünyanın değeri ne kadardı ?

Çocukluğumun en değerlilerinden birisi bisikletti. Bisikletin olsun, olsun da ama üç tekerli ama iki tekerlekli, nasıl olursa olsun. Yılda bir Zonguldak'tan gelerek beni ve akrabaları ziyaret eden annemin bana karşı olan tüm iyi niyetini istismar ederdim. Garibim Zonguldak'tan Trabzon'a geçerken cebinde bulunan harçlığın bir kısmıyla da beni mutlu etmeye çalışırdı. Annemi severim sevmesine, özlerdim özlemesine ama bu ele geçirilen "şımarma lüksü" her daim nasip olmaz bizim oralarda. Bunu yakalamak bir başka duyguydu. Bir defasında çarşıda giderken gözüm ilişti üç tekerlekli bisiklete. Ciyak ciyak ağlamaya başladım:

C- "Ben bisiklet isteriiiiim" diye.

A -"Oğlum, para yok"

C- "Ben bisiklet isteriiiiim !"

Ama öyle böyle değil baya baya gözyaşı sel oldu, annemin bisiklet almaya gücü yetmedi ama benimle birlikte ağlayacak kadar yürekliydi. Beraber ağlaştık çarşı ortasında öylece.

Altıncı sınıfta baba evinde olduğum bir kaç ayın en güzel yanı, ki başka bir güzel yanı da yoktu, kardeşim Volkan'ın sahip olduğu 3 tekerlekli bisikletti. Evin durumu müsait olduğu zamanlarda yani kimse yoksa evi bisiklet parkuruna çevirir misafir odasında dönerek turlardım. Üç tekerlekli bisiklet benim hayallerimin önemli bir etabıydı o vakitler. Hapsedilmiş ruhumun özgürlük alanı gibi yanı.

İki tekerlekli bisiklet sürmeyi de geç öğrendim tıpkı yüzmeyi geç öğrendiğim gibi. Zaten biraz da beceriksizdim. Uzunca zaman mahallede az sayıda bisikleti olan arkadaşlarımıza imrenerek baktık. Ama biz ki en zor koşullarda boyumuzu kardelen misali çıkartmayı bilmiştik örtünün altından, buna da bir çözüm önerimiz vardı elbet. Nitekim bisiklet sürmeyi de öğrendim: Nerde mi ? Durun söyleyim. Unkapanı yokuşunu indimi aşşa, eski belediye binasının yanında kiralık bisiklet veren “Bisikletçi Aydın Abi” vardı. Küçük bir bedel karşılığında (Bugün 10-20 kuruş) 200 mt. sokak boyu git gel yapardık. Öğrendik öğrenmesine de Zeytinlik Mahallesi, Yıldırım sokakta bulunan arkadaşlarımın da birkaç istisnasının dışında bisikleti yoktu zaten. Kursakta kalan heveslerin arasına bir yenisini daha ekledik. Yılda bir gelen “Almancı” diye nitelediğimiz arkadaşlarımızın bisikleti vardı. Onlara:

- “Bi tur atıyım daha la” ne olacak ki diyerek bisikletlerini sürmeyi isterdik. Zor bela aldığımız bisikleti büyük hevesle sürerdik.

Cebimiz biraz para gördün mü bir tur atarak değil yarım saat kiralayarak hevesimizi alırdık bisikletten. Hele de bir bayram vakti ise 1 saat bisiklet kiralardık. Yıldırım Sokağın bıçkın ergenleri sokakta bisikletin ön tekerleğini kaldırarak manitalara caka satardık. Hani siz yine de dediğime bakmayın. Ben bisikletin ön tekerleğini kaldıramazdım. Ama çabalıydım :) Yani anlayacağınız caka bir eksikti. Buna rağmen Yıldırım Sokak bize sanki otoban gibi gelirdi. Deliler gibi bisiklet sürerdik.

Bisiklet tutkusu Zeytinlik Mahallesi’nde öyle bir yayılmıştı ki artık Bakkal bile motosiklet ve bisiklet kiralara hale gelmişti. Hatırlıyorum bir defasında “büyük tüpü” değiştirmek için aldığım parayı bisiklet kiralamaya harcamıştım. Tüpü değiştirmiştik değiştirmesine ama Çilingir Bakkalın, Çebitürk için açtığı borç sayfasına not düşülmesi kaydı ile. Büyük tüp parasını ödemek benim için çok zor olmuştu.

Baba mesleğinin çiçekçilik olduğu günlerde yani ben üniversite okumaya başlamışken nihayet dükkanın önüne kocaman bir bisiklet konmuştu. Nereden nasıl geldiğini hatırlamadığım bu bisiklet de muhtemelen Volkan’ındı ama dükkanın sarf malzemesi olmuştu. Bisiklet kuşkusuz ki personelin ve benim konforum için değildi. Bunu beklemek de anlamsızdı zaten. Çiçekçilikte zaman çok önemlidir. Çiçek zamanında adresine teslim edilmelidir. İşte bu amaçla kullanılan bisiklet benim çocukluktan kalan hevesi tatmin etmem için büyük bir fırsattı. Bazen dükkandan geç çıkarak bisikletle turlardım.

Bisiklet bir çocuğun sakıza kavuşması kadar önemliydi benim için. Yakın dönem bisikletle ilgili en önemli anım: Can kardeşim Ufuk Atış’ın bizim kızlara hediye ettiği bisikletti. Hani artık cebimiz para görmeye başlamıştı başlamasına ama insanın etrafında çocuklarına bisiklet hediye edecek kadar kıymetli bir kardeşinin olmasının değerine paha biçilemez doğrusu. Anlayacağınız bisiklet oldum olası benim için bir keyiftir, çarşıya giderken dershaneye giderken kullandım bisikleti. Lakin çarşıda çaldırmasaydım bu keyif daha da uzun sürecekti ama çalındı :)

Neyse evde bisiklet sıkıntısı yok uzunca süre kızların bisikletlerini kullandım. Şimdi nihayet uzun arayışlardan sonra bir bisiklet daha aldım dağ dere tepe gezmek için. Nerde mi işte aşşada ki resim ona ait.

Okulda yaz dönemi açılan kursta öğrenciler sordu nasıl geçti tatiliniz diye. Ben, bana ait iyi şeyleri insanlara anlatmayı istemem. (Kötü şeyleri zaten anlatmam. Ne halim varsa görürüm yani) Zira başkalarının hevesleri kalmasın kursakta diye. Önce bir kenara çeker gibi oldum kendimi. Sonra soru cevapsız kalacağı için anlattım: Şurayı gezdim, burayı tozdum vs. Biliyorum aralarında bazıları bunu yapamıyor ve hevesler yine kursakta kalıyordu. Ama kalmadı ve en son uyardım:

“Ben tam da sizin bu yaşlarınızda (11.sınıf) kan kusuyordum bildiğin kan. Geldiğiniz yer değil gideceğiniz yer önemli. Hedefleri yüksek tutun ve yaşamadıklarınızı yaşayın” diye

(Tüm bunları niye mi yazıyorum: İnsan yavaş yavaş ölen bir varlıktır. Yaşama bir dip not olsun diye.)

GÖZLEMEVİ

CEYDANUR SUDURAĞI

Bir şeyler anlatacağım sizlere. Hal bu ya siz de okumaya geldiniz işte. Günlerin aynı sıradanlığı içinde işten çıkmış yürüyordum dalgın dalgın, genelde yürüyüşümde yoktur aslında bir dalgınlık, olsa olsa bir umursamazlık. Bugün dalgınlık bayrağını elime almam tamamen yeni taşındığım evle ilgiliydi. Apartman dairelerinin yıldırıcı kalabalığından kaçarken, cüzdanımın yıkıcı yalnızlığı ile karşılaşmış bula bula bu mahalleyi bulmuştum. Sokağın harikulade saatlerinde, kenarını süs edinmiş kaldırımın, dedikodu kazanında kaynıyordu kadınlar. Ve mor terliklerini sarı çantasına uyum etmiş bir papatya her gün aynı saatte geçiyordu kaldırımdan. Hepiniz hoş gelmiştiniz mahallenin oynayan delilerine. Şen havaların en kavgalı ailelerine. Yüz onunu görmüş kadınlardan oluşan ölüm meclisine.

Buralarda yaşam, sizinkilerden birazcık farklı, tamam tamam benimkinden de biraz farklı. Çok somut iddialarım yok ama mesela bazı şehirlerin sokakları hiç dinlenmez, gece üstüne çökünce günlerin, hep bir akış içindedir hayat denen ırmak. Buralar öyle değil abiler, bu sokağın susmaya ihtiyacı var geceleri. Susmaya ihtiyacı var onca olup biteni, kararmaya ihtiyacı var görüp görmezden geldiklerini, ya da kusmaya zehir zemberek yuttuğu ne varsa zorla içine. Bazı yalnızlara ev olmaya ihtiyacı var işte. Sokağın ruhu içinde o yalnızlardan biri olmayı hak ettim mi bilmem balkondan bakıyordum hep geceleri. O sıra göürdüm annesinden gizli sokağa kaçmış kapı önünde süt saklayıp kedi besleyen sarı boyalı evin küçük kızını, on sekizine yeni girmiş aşkı gözyaşlarına, gözyaşlarını geceye saklayan sarı saçlı güzeli. Gecenin üçünde kocasını döven o kadını, polis seslerini, çocuk zırlamalarını. Kaldırımında halı yıkamak ve öğle güneşine kalmamak için kalkan sabah ezanında ve öğlensin diye ev işi yanına alınan küçük kıızı. Bisikletini alıp kaçan öğle güneşinde, sonra düşüp ağlayarak eve gelen, bir de anne dayağı yiyen oğlan çocuğunu. Öğle sonu sessizliğinde çıkıp kapıya çekirdek çitleyen kaldırım güllerini. Bakın abiler kenar sokaklar çok yoruluyorlar.

İşte bak ruhum bir gözlem evi gibi, ruhum sokağın ruhu gibi. Çöp koyulan duvarı, seviyorum seni yazan kaldırımını gibi. Bütün evlerin yaşamı gözümde gibi. Sıradan hayatıma bir perdelik oyun gibi, tek izleyicisi olmak gibi.

Gece bitince de, sabah giyip takımları, uykusuzluğun iyisine gelen çayı, yine aynı dalgınlıkla gitmek gibi işe. Yorulana kadar çalışıp anahtarı tek sende olan eve bir poşet bakkal yoğurdu ile eve dönmek gibi. Sokaklar insanın kaderi gibi, gözlem evleri yurt toprağı gibi.

NE YAPALIM USTA?

ŞEVVAL DAMLA KAYA

Ne yapalım usta? Kalktığımda başımın altında yumuşak bir yastık, makineden yeni çıkmış gibi temiz ve hiç kırıkmamış çarşaf var. Tersine ter içinde kalmış saçlarım, yastığım yerde kalmış. Zaten zor sığardık birlikte yatağa...

Ne yapsak, uyanmasak mı?

Çalıştığım masa daha önce kullanılmamış değil. Ya da hiçbir şey bitmeden yenisi girmiyor eve... Dün gece üzerinde çalışıldığı belli, sandalyesi yemek masasından alınmış ve kağıt almayı unuttuğum için masanın ahşabı kağıt olmuş adeta. Tüm cümleler orada. Kurşun kalemden kaynaklı bir siyahlık elimde, dirseklerimde... Masayı ise tamamen kuşatmış.

Ne yapsak, masayı kullanmasak mı?

Açtığım pencere o enfes manzaralara açılmıyor. Bir apartman boşluğu karşılıyor beni, loş... Camı açtığımda hanımelinin kokusu değil, birkaç gündür biriken çöplerin kokusu geliyor. O ses geçirmeyen pencereler yok, hani şu her evde olan pencereden var. Epey uzaktaki caddede çalan korna ile başlıyor o çoğu zaman güne.

Ne yapsak, bakmasak mı camdan, kilit mi vursak?

Sabahın dokuzunda uyanıp beni bekleyen sofraya -o mükellef kahvaltıya- oturmam. Çünkü öyle bir şey de yok. Güneş doğmadan uyanıp işe giden servise yetişmem gerek mesela. Her şeye rağmen yetişememe korkusu... Dünden kalan yorgunluk sebebiyle kahvaltıyı kendim hazırlayamazsam tek çözüm yolum köşedeki simitçinin açık olması adına dua etmek kendimce...

Ne yapsak, para da mı kazanmasak?

Dışarıda her gün selam veren mahalle esnafı, tertemiz bir hava beni beklemiyor. Egzoz dumanı bir bulut gibi görünüyor sokakta, ufuk en fazla yüz metre ileride. Esnaf... Hepsi kemdi dünyasında, bir kişiye dahi tahammülü yok hiçbirinin. Onlar da haklı tabi. İşler yolunda gitmezse diye çocuğun çocuğun durumu için endişeliler.

Ne yapsak, dışarı da mı çıkmasak?

Bu liste uzuyor usta. Ben birinin dönüp bakacağı kadar yakışıklı ya da güzeller güzeli değilim ki... Sokağın başında ceketine sarılmış, hızlı adımlarla ilerleyenim ben. Sıradan mahallenin sıradan çocuğuyum. Kimse yüz güzelliği için bakmaz bana. Sesim de öyle güzel değildir zaten. Birkaç kelimemle kalp atışlarınız hızlanmaz, ben anlattıkça hayallere dalmazsınız. Belki: "Ne diyor bu deli?" diyerek çekip gidersiniz... Sen beni dinleme usta. Yaşam kucaklamamış beni, baksana! Televizyonda, kitaplarda gördüklerimizle meşgul yaşam, sıra bana gelmez ki. Saatlerce konuşsam dahi ben ayrılınca yanından adımla bile hatırlamazsın. En iyi ihtimalle birkaç cümlem kalır aklında.

Ne yapsak yani, yaşamasak mı?

NERMİN YILDIRIM

RÖPORTAJ: KEVSER TURAN & HAZAL AKIN

1)Yazım hayatınıza ne zaman başladınız? İlk yazdığınız yazının türü neydi ?

Erken başladım. Okumayı yazmayı öğrendikten hemen sonra. Başlarla şiir ve kısa öyküler yazıyordum. Biraz içine kapanık bir çocuktum. Arkadaşlarımı sokaktan ziyade okuduğum kitapların içinden seçerdim. Okumak yazmayı da beraberinde getirdi. Minik öyküler yazmak, oyun kurmak gibi bir şeydi benim için. Oyun arkadaşlarımı yaratıyordum bir nevi.

2)Çocukluğunuzda hayalinizdeki meslek neydi, yazar olacağınızı tahmin etmiş miydiniz?

Yazar olmak istiyordum. Bunun nasıl ve ne zaman olacağını bilmiyordum ama hikayemin doğal bir parçasıymış gibi geliyordu. Hatta o yıllara dair bir anımı da anlatayım. Dokuz yaşına geldiğimde yazdıklarımın bir sürü defter doldurmuştum. Bir gün amcam “hadi defterlerinden en sevdiğin yazıları seç de sana bir kitap yapalım” dedi. Sevinçten çıldırdım tabii. Hemen yazdıklarımı elden geçirdim,

seçim yaptım, amcama verdim. O da sağ olsun onları daktiloya çekti, fotokopiyle çoğalttı, hatta evde kendi çabasıyla ciltledi, başına da çok tatlı bir önsöz yazıp, “al bakalım, ilk kitabın” diye bana verdi. Kitabın adı içindeki şiirlerden birinin de adı olan “Yarını bekliyorum.” Bu bir şiir kitabıydı. Çok mutlu olduğumu, havalı havalı imzalayıp doğum günlerinde arkadaşlarıma hediye ettiğimi filan hatırlıyorum. Yazarlık bir daha hiç o kadar havalı bir şey olmadı benim için.

3)Gençliğinizde okumayı en çok sevdiğiniz tür hangisiydi ? Bu kitaplar sizi nasıl etkiledi?

Elime geçen her şeyi okurdum. Klasikleri bitirdim evvela. Ve en çok şeyi de onlardan öğrendim sanırım.

4)En sevdiğiniz yazar kimdir ?

Böyle sorulara cevap verme çok zor. Sevdiğim bir çok yazar var. Ama ille de tek bir isim vermem gerekiyorsa, bir sürü sebepten ötürü Adalet Ağaoğlu’nu çok severim.

5)Yazmak çok çalışmakla şahlanan bir durum mudur yoksa bir ilhama mı ihtiyaç duyar?

İlham gibi afili kelimelerle fazla mesaim yok açıkçası. Yazmakla ilgili ismini bilmediğim büyülu bir durum var evet ama ben ona yaslanmaya değil, çalışmaya inanıyorum. Bir metin üzerinde işçilik yapmaya. Bence ancak çok okuyarak ve çok yazarak iyi yazar olunur. Yazıklarını beğenmemeyi de bilerek, yeniden yeniden yazarak. Çok çalışarak yani.

6)Kimileri bir cümleyi bir kitabı yıllarca içinde biriktirir, kimileri ise bir anlık duygu ve düşünce birikimi ile öylece yazıverir. Sizin için bunlardan hangisi geçerli ?

Ben yazmaya yazmadan evvel başlayanlardanım. Yani aklıma gelen bir şeyi hemen yazıp ondan bir roman çıkarmıyorum. İçimde büyüyor, onunla ilgili gerekli hazırlığı, okumayı araştırmayı yapıyorum evvela. Yazmaya oturmak yazma evrelerinden sadece bir tanesi. Ama bazen de bir kitabı sadece bir cümle yazdırır. Önce o gelir, sonra gerisi. Fakat o gerisi için çalışmak, hazırlanmak gerekir gene de.

7)Birçok ülke geziyorsunuz bu seyahatlerin yazılarınıza, fikirlerinize ve hayatınıza etkisi nedir ?

Yeni yerler, yeni insanlar , yeni kültürler görmek her şeyden evvel önyargıların kırılmasına yarıyor. Ha bir de insan kendini dünyanın merkezine koyma eğiliminden de vazgeçiyor gördüğü hikâyeler arttıkça. Bütün bunlar hayata da yazıya da yansıyor elbette.

8)Uluslararası alanda bir çok edebiyat projesinde adınız var ve farklı kültürlerden yazarlarla ortak bir çalışma içine girdiniz. Bu bağlamda sizce edebiyat ortak bir kültür,dil midir?

Öyledir. Bizi birbirimize tanıtacak olan politikacılar değil edebiyat ve diğer sanat dallarıdır. Önyargıların, nefret

dilinin kırılmasının yolu. Birbirimize sandığımızdan daha çok benzediğimizi gösterecek olan. Çok okuyan biri, tanımadığı insanlardan durduk yere nefret etmekten vazgeçer. Onları anlamaya en azından merak etmeye başlar.

9)Bir röportajınızda “Ben kelimelere değil şiire inanırım” demişsiniz. Bir şiir kitabı çıkarmayı düşünüyor musunuz ?

Düşünmüyorum. Soranlara da şiir yazmıyorum diyorum. Şiirlerimi en son çocukken göstermiştim birilerine. Şairlere saygım sonsuz, kendiminkilere şiir diyemem.

10) Yazarken müzik dinlemek sizi rahatlatır mı ? Ne tarz müzikler tercih edersiniz ?

Duruma göre değişir. Geniş bir yelpazede müzik dinlerim yazdığım bölümün ruhuna göre. Yazmak istediğim duyguya göre seçerim müziği. İlhan İrem’den Rammstein’e, birbiriyle alakasız isimlerden ve şarkılardan oluşan geniş bir yelpazem var.

11) Saklı bahçeler haritası romanınızın başkarakteri, bir yayınevi müdürü olan Rıdvan edebiyat dünyasına sıkça göndermelerde bulunuyordu. Sizin günümüz yazarlarına ve edebiyatına dair eleştirileriniz nelerdir ?

İçinden geçtiğimiz zorlu günlerde, adalet arayışında bir birimize daha çok sahip çıksak iyi olur mesela.

12)Unutmak kitaplarınızda çok vurgulanan bir konu . Gençlere unutmak hakkında vereceğiniz bir tavsiye var mı ?

Unutmanın sorun çözmeye yaradığına inanmıyorum. Toplum ve birey olarak tarihimiz unutmuş gibi davrandığımız için tekrar ettiğimiz hatalarla dolu. Onun yerine sorunlarla yüzleşmeyi ve çözdükten sonra da, dilenecek özür varsa dilemiş, affedilecek bir şey varsa etmiş olarak, dostça ayrılmayı tercih etmeliyiz sanırım.

HAVACILIK TARİHİNİN İLGİNÇ OLAYLARI

KADİR GÜRHAN KAYA

Havacılık 1632 yılında Hezarfen Ahmet Çelebi'nin uçuş denemesiyle resmen başlamış ve günümüze kadar sürmüş bir tarihtir. Bu koskoca tarih içinde birçok ilginçlikler yaşanmıştır. İşte bu ilginçliklerden bazıları:

1. "GAVUR" KIZDAN YAKIT ALMAYI REDDETMEK

1991 körfez savaşı sırasında, harekate katılan bir Suudi Panavian Tornado uçağı , havada yakıt ikmali yapmak için Amerikan Hava Kuvvetlerine ait bir tanker uçağıla buluşur. Suudi pilot, telsiz konuşmaları sırasında, amerikan tanker uçağındaki yakıt ikmal operatörünün kadın olduğunu farkeder ve bir "gavur" kadından yakıt almayı günah sayarak reddeder. Uçağın acil iniş i için en yakındaki üs belirlenir ancak Tornado'nun yakıtı o üsse yetişmeden biter, çöle gövde üstü iniş yapar. Uçak çölde 2 sene boyunca, terkedilmiş bir şekilde bırakılır ve daha sonra tamirle falan uğraşılmaz, kırık çıkığı düzeltilir, bir üssün kapısına heykel niyetine dikilir.

2. ÇEKİCİ EDASIYLA UÇAK ÇEKİLMESİ

Olay 10 Mart 1962 yılında Vietnam Savaşı sırasında gerçekleşir. Amerikan Hava Kuvvetleri'nden bir filo F-4 uçağı Hanoi şehrine yakın bir yerde bulunan bir demir fabrikasını bombalamak için görev alır. Demir fabrikasına giderken Vietnam uçaksavarları tarafından açılan ateş sonucu lider uçak ve bir kol uçağı hasar alır. (Kol uçuşu: Genellikle askeri uçakların, yan yana dizilerek bir lider eşliğinde uçuşu) Kol uçağı hızla yakıt kaybetmeye başlar. Uçağın pilotu Earl Aman'ın aklından fırlatma koltuğı ile atlamak gelir fakat atlarsa Vietnam askerleri tarafından öldürölür, ya da en iyi ihtimalle esir alınırdı. Bu durumu gören lider uçağın pilotu Bob Pardo kanat arkadaşını -kendisinin de hasarlı olmasına rağmen- öylece bırakıp gitmek istemez. Aklına ilginç bir fikir gelir. Kanat arkadaşının uçağın burnuna yaklaşır ve uçak gemilerine inmek için kullanılan kancasını açar. Kanat arkadaşı kancayı kokpit camının önünde bulunan oluğı oturtur. Üstteki lider uçak alttaki yakıtı biten kol uçağını çekmeye başlar. Güvenli bölgeye yaklaştıklarında üstteki uçağın sol motoru alev alır. Fırlatma koltuklarını kullanarak iki uçağın pilotları da uçaklarından ayrılırlar. Hazırda bekleyen kurtarma ekipleri pilotları kurtarır ve 4 pilot da sağ şeklide kurtulmuş olur.

3. TALİHSİZ TALİHLİ

Laos'tan bombardıman görevi için havalanan Pilot Ray Battle ve Silah Sistem Subayı Ken Boone'nun kullandığı F-4, Vietnam semalarında uçarken, yerden atılan bir füze hedef olur. Füze, son anda kaçma manevrası yapan uçağın yakınında patlar ve uçağa hasar verir. Uçak anormal duruma geçer. (Anormal durum: Uçağın uçamayacak hal alması) Pilotlar fırlatma koltuğu ile uçağı terketme kararı alır ve fırlatma kolunu çekerler. Arkadaki pilot başarılı bir şekilde uçaktan ayrılır fakat bir problem çıkar ve öndeki pilotun koltuğu ateşlemez. Uçakla baş başa kalan Ray Battle ne yapıp edip uçağı kontrol edip normal duruma sokmayı başarır ve üsse kadar gelip iniş için yaklaşmaya geçer. Uçağın iniş takımları açılmaz fakat bu zorluğa rağmen pilot gövde üstüne güvenli bir iniş yapar. Aynı şans fırlatma koltuğu ile atlayan Ken Boone için geçerli olmaz. Paraşütle yere indikten sonra Vietnamlı askerler tarafından bulunup öldürülür. Eğer atlamamış olsaydı belki de hala hayatta olacaktı.

4. HAVADA SİYASETİN SONUCU AĞIR OLACAKTI

1954 yılında Van-Diyarbakır-Elazığ-Malatya-Kayseri-İstanbul seferi için Türk Hava Yolları DC-3 tipi uçak yola çıkmak için hazırlanır. Fakat uçakta gergin bir hava vardır. Çünkü iki yolcu, birbirleriyle kanlı bıçaklı olan CHP'nin ve DP'nin ileri gelen isimlerindendir. Bilet satışı yapan memurlar olası bir kavgayı önlemek için CHP'nin temsilcisini en öne DP'nin temsilcisini en arkaya oturtur. Uçak kalkar. Tatvan'ı henüz geçerler ki uçağın Kaptan Pilotu Hüseyin Uçar uçağın kabra durumuna geldiğini hisseder. (Kabra: uçağın burnunu kaldırıp kuyruğunun aşağı itmek istemesi) Pilot verdiği kumanda ile uçağı anca düz tutabilmektedir ve buna neden olan durum anlaşılır. CHP'li ismin uçağın arkasında bulunan tuvalete gitmesi sonucunda kavgaya çıkar. Kavgayı ayırmak isteyenler de arkaya toplanınca uçağın ağırlık merkezi arkaya kayar ve uçak kuyruğunu alçaltmaya çalışır. Neyseki kaza uçağın hostunun son anda tarafları uyarmasıyla önlenir.

5. PİLOTSUZ 900 KM UÇAN BİR UÇAK

Tarih 4 Temmuz 1989. Sovyetler Birliği Hava Kuvvetlerinin Polonya sınırlarındaki Kolobzreg Üssü'nden MiG-23 uçağı ile olağan eğitimine çıkan Pilot Albay Nikolai Skurigin yüksek irtifada AB sistemini çalıştırır. (AB: ardiyanma, uçağın fazladan güç için motorundan alev çıkması) Fakat sistemde çıkan bir arıza sonucu motor takat kaybeder. Pilot fırlatma koltuğu ile atlamaya karar verir ve atlar. Atladıktan sonra uçak normal duruma geçer ve istikrarlı bir şekilde uçmaya devam eder. Uçak Polonya'yı geçer ve Doğu Almanya'ya devam eder. Batı Almanya'ya yaklaşırken 4 Temmuz'da (Amerika'nın kurtuluşu) olası bir saldırı bekleyen NATO uçakları alarma geçer. Soesterberg üssünden 2 adet F-15 önleme uçağı kaldırılır. Uçaklar havada başı boş gezen Sovyet uçağına yaklaştıklarında görürler ki pilot yoktur. Hemen kuleye bildirirler ve kuleden "Uçağın yakıtı bitene kadar izleyin" talimatı gelir. Başı boş uçağın Batı Almanya'dan sonraki durağı Belçika'dır. Belçika hava sahasına girmesi ile birlikte Belçika Hava Kuvvetlerine ait 2 adet F-16 uçağı da başı boş MiG-23'e eşlik eder. Fransa'ya yaklaşan uçak için Fransa Hava Kuvvetleri alarm durumunda bekler. Başı boş uçağın artık dayanacak gücü kalmamıştır. Yakıtı biten uçak Belçika-Fransa sınırı yakınlarındaki Lille kasabasında tarlaların yakınlarındaki bir çiftliğe düşer ve 18 yaşındaki bir genç hayatını kaybeder. Bu olayın hemen ardından Belçika hükümeti Sovyetler'i bir nota ile uyarır. Sovyetler yapılan görüşmeler sonucu 685 bin dolar tazminat ödemeyi kabul eder. Ayrıca Pilot Nikolai Skurigin ölen gencin yakınlarına baş sağlığı dileklerini iletir.

6. TEK KANATLA UÇULUR MU DEMEYİN

F-15 uçağı ilk çıktığında birçok rekor kırmış ama böylesi bir olaya kimse şahitlik etmemişti. 1 Mayıs 1983 yılında İsrail Hava Kuvvetleri'ne ait bir F-15 ile A-4 uçağı tatbikat esnasında çarpışır. F-15 sol kanadını kaybeder. Pilot Ziv Nedivi havada deli gibi dönmeye başlayan ve yakıt kaybeden uçağı hızlanma komutu vererek uçağın düz bir şekilde uymasını sağlar ve en yakındaki üsse acil iniş için harekete geçer. Tek kanatlı uçakla, inişi 2 kat hızlı biçimde gerçekleştiren pilot, indiğinde sağ kanadının olmadığını görür. Yaptığı açıklamada yakıt kaybı esnasında kanadın koptuğunu görmediğini eğer görseydi hiç beklemeden fırlatma koltuğuyla atlayacağını söylemiştir. Ayrıca bir uçak nasıl tek kanatla uçar sorusuna cevabı da şöyledir: F-15 uçağının gövdesi geniştir. Hızlandığı zaman bir roket gibi davranır ve roketler gibi kanada ihtiyaç duymaz.

EDEBİYATIN KUYUMCUSU: İHSAN OKTAY ANAR

NURHAN KULAKSIZ

Türk edebiyatının nevi şahsına münhasır ismi İhsan Oktay Anar küçüklükten beri kitaplara olan tutkusunu, yazdığı kitaplarla bize hissettirebilen bir yazar. Ölümsüzlüğü öyle işlemiş ki satırlarına; her okuduğumda ‘bu adam bu kitapları nasıl yazıyor’ diye düşündüğüm dakikalar sonunda beni, okulumuza gelen ve beynimin kalıcı köşesine bıraktığı cümleyle hatırladığım Hüseyin Atılsan’a ulaştırıyor. “Asıl olan yazmak değil asıl olan okumaktır.” Şu an evinde 6-7 bin civarı kitabı olan Anar gençken de okulda olması gereken saatlerde kaçıp kaçıp kütüphanede; sayfalarca susuzluğunu giderirmiş. Kim bilir; her kitabında ölümsüzlük peşine düşen kahramanlarıyla beraber Milli Kütüphane raflarının arasında arıyordu belki de ölümsüzlüğü.

Çünkü okumak aslında bir süreliğine sonsuz olmaktır. Yaşama ara vermektir. Zamana meydan okumaktır. Ve bu zamanın yok olduğu ortamda her şey hafifleşir, ruhumuz bile. Özgürleşiriz. Gündelik hayatımızın bizerettiği gırgır furyasından sıyrılıp yeni maceralara yelken açarız kitapların denizinde.

Anar’ın kitaplarında yaşadığımız gibi. İhsan Oktay Anar’ın kitaplarında tarihin en karanlık kısmından başlayarak birçok zamanı okurken aslında bize bir şeyi anlatır. “Zaman acımasızdır, nasıl ve neyle geçtiğini anlamadığımız yıllara dönüp baktığımızda elimizde kalan tek şey görürüz. Okuduklarımız.”

Buna rağmen yine de okumaktan korkarız. Öğrenmekten. Çünkü öğrendikçe bir şey fark ederiz. İnsan asırlardır bu dünyada. Doğdu, büyüdü, düşündü, sordu, susturuldu, sustu, öldü. Aslında bu basit ve acınası bir ölme biçimiydi. Ya da he-

pimizin kıyısından, köşesinden etkilenecek ya-
ralandığımız bir yaşama biçimi. Buna rağmen
bazıları aklını kullandı; elementlere, canlılara,
sayılara, evrene.. Ve bir şeyler diktikçe bu geze-
gene, her şeye onun hâkimi olduğunu bağırırdı.
Lakin daha kendi içinde iyi ve kötüyle çatışıp,
bir şeyleri sonuca bağlayamayan insan sahiden
de sanıldığı kadar güçlü bir hükümdar mıydı?
Anar'ın romanlarından anladım ki daha ateşten
haberi olmayan insanla, 21. yy da uçağı oluş-
turan insan aynı şeyle savaşıyordu. İçimizdeki
şeytanlarla.

“Bu dünyada insanların korktuğu tek şey öğren-
mekti. Acıyı, susuzluğu, açlığı ve üzüntüyü öğ-
renmek onların uykularını kaçırıyor, bu yüzden
daha rahat döşeklere, daha leziz yemeklere ve
daha neşeli dostlara sığınıyorlardı.” İhsan
Oktay Anar- Puslu Kıtalar Atlası

Bu iç çatışmayı görürüz işte İhsan Oktay'ın yaz-
dıklarında. Deriz ki; Sahiden ölmek mi bizi kor-
kutan yoksa ondan sonra başlayacağına inan-
dığımız ölümsüz hayat mı? Tarihi ve felsefi bir
birikimle sizi içine alan cümleler, kendinizi ufa-
cık hissettirir. Dünya'da bu kadar şey yaşanmış
ve ben bunların çoğunu şu an fark ediyorum
çaresizliğidir bu. Hem bu şekilde korkmak hem
de Anar'ın çok karmaşık ve anlaşılmaz yazdığını
söylemek bence okumuş gibi yapmaktır. ‘Bun-
lar roman, belgesel değil.’ demesinin sebebi de
bu sanırım. Çünkü Anar'ın yazmada öncelikli
amacı bana göre tarihçilik yapmak, üstüne bir
de tarihi yorumlamak değildi. Aksine odaklan-
mamız gereken yer tarih değil, insanlardı.

-Yazdıklarınız tarih içinden çıkıyor, ama anlatı-
lan tarih değil, yazdıklarınız tarihsel romanlar
hiç değil, diyorum ben. Siz de katılır mısınız
buna?

-Katılıyorum. Bir romancının kendi romanı için
21. yüzyılı yahut 17. yüzyılı seçmesi arasında
ilke olarak bir fark göremiyorum. (İhsan Oktay
Anarla 2011'de yapılan bir röportajdan alıntı)

“Eski zaman hikâyelerinin üzerine yazarken; bu-
güne ses veren bir yazar” demiş birisi Anar için.
İsabetli olmuş. Tarih, felsefe ve zekânın birleşti-
ği noktadır İhsan Oktay. Neden bu kadar tarihi
olaylar ve karakterler var dersiniz sanırım in-
sanın karmaşık doğasını çözümlememiz için bir
hayli mekânın içinde bir hayli insanı inceleme-
miz gerekir. Zaten bu çağı ve modernize insanını
yeterince tanıyoruz medyadan ve etrafımızdan.
Üstüne bunları bol bol yazan insan da var. Şu an
gidemeyeceğimiz çağları yazmış ki Anar –iyi ki
yazmış- okurken sanki bir şeyi izliyorum. İstan-
bul da bunun fon müziği.

Ve arka planda İstanbul çalarken, dinlerim
kahramanlarını. Yafes Çelebi'yi, Kara Calud'u,
Cezzar Dede'yi, Bünyamin'i, Diyavol'u, Kırbaç
Süleyman'ı. Bakın şahit oluyorum ruhlarına. Bu
ölüm mü yoksa ölümsüzlük mü istediğini anla-
yamadığım insanlara.. Sonra zamanı durdurup
diyorum ki:

-Hey ahali, silik bir karakter de olsam şu dünya-
da beni de dinleyin!

“İnsanın başka bir dünyada ölümsüzlüğe ulaş-
bilmesi için bu dünyada ölmesi gerekiyor ola-
maz mı?”

Cevap yok...

Hemen cevabı olmayan sorular sormaya başla-
dım yine. Özgürüm. Belli, okuyorum. Hem de
İhsan Oktay Anar'ı.

EDEBİYATIN İHSANI KAMİLİ: İHSAN OKTAY ANAR

YAREN AKTAŞ

İhsan Oktay Anar'a dair; 1960 yılında Yozgat'ta doğduğu; lisans, master ve doktora eğitimlerini Ege Üniversitesinde tamamladığı, 2009 yılında Erdal Öz Edebiyat Ödülüne layık görüldüğü gibi ulaşması Google'ın arama sekmesine "İhsan Oktay Anar kimdir?" yazmak kadar kolay olan bilgileri kısa geçip, hem okumaktan hem yazmaktan zevk alacağım kısma koşar adım başlamak istiyorum.

"Belki de susmak, gerçeği anlatmanın tek yoluydu."-Suskunlar

İhsan Oktay Anar bir felsefeci yazar kimliğine sahip olmasına rağmen; bizim bildiğimiz çok düşünüp, çok konuşan felsefeci profiline pek uymuyor. O çok düşünüp, az konuşmaktan yana kullanıyor seçimini. Postmodern bir yazar olarak değerlendirildiğini öğrendiğinde, postmodern edebiyata girmek gibi bir kaygısı olmadığını belirtiyor. Aslında bunun sebebini; Anar'ın, insanın kendini sınırlayan kimliklere bürünmesine duyduğu hoşnutsuzluğa bağlıyorum ben. Kendisi de bu hoşnutsuzluğu şöyle dillendiriyor: **"Benim asıl kimliğim yazarlık değildir. Yarın belki bütün elyazmaları, notları, kütüphanemi terkederek ortalama bir kemancı olmaya çalışırım. Fakat kemana da bağlı kalamam. Yani bir insanın kendini yazar, öğrenci, genel müdür kimliği içine sıkıştırmasını ve bununla kıvanç duymasını anlayamıyorum. Dünya o kadar büyük ve seçenekleri o kadar fazla ki kemancalmak bize zevk veriyorsa niye yazar olarak kalamam, bu dünyaya eğlenmeye geldik."**

"Adına dünya dediğimiz kitabı oku."-Puslu Kıtalar Atlası

İhsan Oktay Anar söz konusu olduğunda "Çok gezen mi bilir, çok okuyan mı?" sorusu geliveriyor aklıma. Çünkü dünya denilen kitabı okumak onun için, bir araçla dünyanın dört bir yanını gezmekten oldukça farklı. Gezmekten çok hoşlanmıyor: **"Madde neden hareket eder? Yerini bulmak için. Taşı havadan atarsın, yere düşer, düştüğü yer onun yeridir. Ateş yükselir, orası da onun yeridir. Ben de buraya düştüm, burası da benim yerim. Her şeyim var. Neden başka bir yere gideyim?"** demişti bir röportajında. O yerini bulmuş ve bulunduğu yerde yeterince mutlu, deli kızın çeyizine benzettiği kitaplığında bulunan kitapları da onun dünyayı okumasında gerekli yardımı sağlıyor belli ki. Yoksa İstanbul'u yalnızca üç kez gezip, derinlemesine anlatmak her yiğidin harcı değil.

"Ama dünyanın yaratıldığı boşluğun bir parçası olan bu karanlıktan sen, düşler yaratıyorsun..."-Puslu Kıtalar Atlası

Bana kalırsa İhsan Oktay Anar'ın yaptığı ve bizim adına kitap yazmak dediğimiz eylem, karanlıktan düşler yaratmaktan uzak değil. Çünkü İhsan Oktay Anar'ın kitaplarında, geçmişin karanlığına gömülmüş tarihi olayların, tarihi karakterlerin yansımalarına, bizi bir mıknatıs gibi kuvvetle çeken alegorik hikâyelerde sıkça rastlıyoruz. İhsan Oktay, sırtını tarihe dayayarak, yepyeni karakterler, olaylar düşlüyor. Hulki Aktunç'un Anar'ı "Tarihlerden yeni tarihler, ülkelerden yeni ülkeler, kentlerden yeni kentler, kişilerden de yeni kişiler üreten bir ravi-yi ahbar." diye nitelendirmesi de işte tam bu yüzden.

"Her zaman olduğu gibi şimdi de, yaşıyor olmanın değil, insan olmanın zevkini çıkarıyorum."-Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri

İhsan Oktay Anar'ın sırasıyla; Puslu Kıtalar Atlası, Kitab-ül Hiyele, Efrasiyab'ın Hikâyeleri, Amat, Suskunlar, Yedinci Gün, Galiz Kahraman olmak üzere yayımlanmış yedi kitabı bulunmakta. Kendine özgü, ağır sayılabilecek bir üsluba sahip olmasına rağmen Anar, okuyucuyu kolundan tutup rahatça hikayenin gidişatına dahil ediyor. Üstelik içinde yaşam olan bu bulmacamsı hikâyelerde ipuçları yakaladıkça, okur da hikâyeye dahil olmaktan zevk alıyor.

Puslu Kıtalar Atlası'nda, Bünyamin' in erdemli insan olma yolunda babasının ona emanet ettiği düş kitabından destek alarak, dünyaya şahit oluşuna ve yaşadığı maceralara; Kitab-ül Hiyele' de hırsın ve nefretin insanda meydana getirdiği bozulmalara; Amat'ta şeytanla insanın çekişmesine; Suskunlar'da Cüce Efendi'nin ölümsüzlük arzusuyla yanarken dervişlerle girdiği mücadeleye; Efrasiyab'ın Hikâyelerinde Cezzar Dede'nin masallarına, cennet ve cehenneme, sevgiye; Yedinci Gün'de insanın aşkı ve ölümsüzlük aşkı uğruna yapacaklarına gerçek veya gerçeküstü şekilde tanık oluyoruz.

Tüm kitaplarında, İhsan Oktay Anar; insan olmanın inceliklerini, insan olmayı becerememeyi, insanlığın aciz veya kutsal duygularını, gerek üslubuyla gerek düşündüklerini kâğıda ustaca aktararak bizlere gösteriyor. İnsana insanı bir de kendi bakış açısıyla tanıtıyor. **E bu dünyada insandan daha evrensel ne olabilir ki!**

NİÇİN İHSAN OKTAY ANAR OKUMALIYIZ?

FATMA DAMLA GÜMÜŞ

Okuyucudaki ön yargıyı kırdığı için...

Kitabı elinize aldığınızda sizi neyin karşılayacağından haberdar değilsinizdir. “Puslu Kıtalar Atlası”. Birkaç tahmin filizlenir kafanızda ve bunlardan bir tanesi “Osmanlı ile falan ilgili herhalde” olacaktır muhtemelen. Daha sonra o şatafatlı kapağı açıp ilk sayfayı okursunuz. “Ulema, cühela ve ehli dubara; ehli namus, ehli işaret ve erbab-ı livata rivayet ve ilan...” Neye uğradığınızı şaşırıp kitabı bir hışımla kapatıp yerine koyarsınız. Dürüst olmak gerekirse bana öyle olmuştu. Bir süre kitaplıktan gözetledi bu kitap. Bazen göz göze gelirdik ve ben gözlerimi kaçırırdım. Okumaya cesaret edemezdim ve bende müthiş bir merak uyandırmıştı doğrusu.

Bir gün onu okumaya cesaret ettim ve ardından diğer kitaplar geldi zaten.

Başlardaki korku zamanla yerini güvene bıraktığı için...

Korkuyla okunmaya başlanan kitap, zamanla okunmaktan keyif alınan bir kitap haline gelir. Artık kelimeler size yabancı olmaktan çıkar ve onlarla haşır neşir olursunuz. Daha sonraki kitaplarda da böyle bir dil arayışına girersiniz. Zira okudukça korku yerini güvene bırakır.

İnanılmaz hayal gücüyle okuyucuyu okuduğu yerlere götürdüğü için...

Kitaplarında “Konstantiniye” adıyla İstanbul’a onlarca kez yer vermiştir İhsan Oktay. Okudukça İstanbul sokaklarının kokusu gelir burnunuza. Gözlerinizi kapatıp kendinizi onun kalemine bırakırsınız. Fakat tüm bunlara rağmen İhsan Oktay, İstanbul’a yalnızca üç kez gitmiş ve gezme fırsatı dahi bulamamıştır.

Olayların okuyucunun entelektüel birikimiyle harmanlanınca ortaya çıkardığı edebi zevk için...

Kitapta yaşanan bazı olaylar size tanıdık gelir. Kitabın akışında aslında çok da önemli bir yere sahip olmayan olaylar kimi zaman dîni kimi zaman mitolojik bir hikâyeyle benzerlik gösterir aslında. Bunu fark etmek okuyucunun bilgi birikimine kalmıştır biraz da.

Okuyucuları arasında “Anarca” diye bir terim oluşturduğu için...

Kitap, dili sayesinde okuyucuyu o dönemlere götürür. Fakat böyle bir dil yoktur. Bu dil ne Osmanlıca, ne İbranice ne de Latince. Bu “Anarca” dır.

SAHİPSİZ KAR TANELERİ

EZGİ YILMAZBAŞ

“Seni severken kar taneleri konardı yorgun kalbime. İçime küçük hisler hücum ederdi ki bu hisler kısa sürerdi. Çünkü kısaydı kar tanelerinin ömrü, eriyiverirlerdi.”

İçine girince iç titreten paragraflardan, değil mi? Kim yazmış acaba? Seçenek çok ama bugün üçü üzerinde durmak istedim. Mesela ünlü bir yazar en güzel romanının son cümlesi olarak, bir senarist yetiştirmek zorunda olduğu senaryonun en sevdiği repliği olarak veya bir öğrenci edebiyat dersinde beş dakikada bir paragraflık mensur şiir olarak yazmış olabilir. Birazcık inceleyelim bu üç seçeneğimizi ve görelim gizemli yazarımızı seçebilecek miyiz?

Kitabını bitirmek için çok uğraşmış, sancılı dönemler geçirmişti yazarımız. Zor olmuştu belki ama belli ki buna değecekti. Odasının penceresinden baktığında gördüğü manzaradan da oldukça memnundu. Son cümleyi yazıp romanını tamamlamak için en güzel günü seçmişti işte. Yavaşça süzülerek gökyüzünden yeryüzüne düşen kar tanelerinden başka hiçbir şeyin hareketli olmadığı o zarif ve romantik kış gününü...

Bitirmezse senaryoyu işinden kovulacaktı en sonunda senarist. Eğer şimdi o kilit sözleri bulamazsa bir daha hiç bulamayacaktı, bulamazsa da devamı gelmeyecekti. Yetiştiremeyecekti teslim tarihine. Hayalindeki karakterin hayal dünyasında sorunsuzca yaşayabilmesi için senaryoyu devam ettirmeliydi. Böylece o da hayalindeki gibi olmayan gerçek dünyada sorunsuzca yaşamaya devam edebilecekti. Pencereden baktığında hayatı gibi karışık kar tanelerinin süzülüşünü görüyordu. İlham da en az bu kış gecesi kadar soğuktu ona karşı...

Edebiyat derslerinde çok sıkılmazdı öğrencimiz. Edebiyatı severdi çünkü bu kanında vardı. Her sözü her şiiri kendi yazmış gibi yaşardı içinde. Bu huyunu kendi de sevmezdi ama bunu yapmadan da duramazdı. O günde –yani sıkılmadığı bir edebiyat dersinin olduğu gün- fazla romantikti ona göre. Yağan kar, sınıfın hafif loş ortamı, konu da şiirdi zaten bir çeşit. Beş dakika kalmıştı zilin çalmasına ki “Yazın.” dedi hoca, “herkes

bu soğuk kış günüyle ilgili bir mensur şiir yazsın". Tam o an nereden düştüğü belli olmayan kar taneleri gibi nereden geldiği belli olmayan bir hızla yazmaya başladı kelimelerini...

"... eriyiverirlerdi.". Bu romanı – her romanı gibi biricik eşi için yazmıştı yazar. Zaten hiçbir işini eşini katmadan yapmazdı. Romanlarını onun kendisinde uyandırdığı kuvvetli duygular olmadan asla yazamazdı. Başta tutkulu bir aşk olarak başlayan ilişkileri, zamanla yerini bu alevli aşkın korlu kalıntısına ve küçük saygı kıvılcımlarına bırakmıştı. Eskiden daha sert ve tutkulu yazdığı yazıları, şimdi bu sebeple sakın ve romantikti. Tek bir sıkıntı vardı: onu okuyanlar hala bu şekilde duygular yaşamasını sağlıklı bulmuyordu. Sonuçta eşini kaybetmişti. Tek başına aşk yaşıyordu resmen. Yazarımıza göre anlamaları mümkün değildi tabii ki. Eşiyle o, beraberken tek kişiydiler. Şimdi ise yarım kalmıştı. Yarım aşk yaşıyordu aslında. Gerçekten hissedenler anlayabilirdi yazdıklarındaki bu yarım kalmışlığı. Bu seferde noktayı biricik eşiyle koymuştu. Bu son cümle, şaheserine attığı en güzel imzaydı adeta.

"... eriyiverirlerdi". Kara bahtı, kör talihi dönmüş müydü sonunda? Rüyasında görse inanmayacağı senaryonun bitmiş hali elindeydi işte. "Bitirmemin tek sebebi," dedi senarist, "Bitirmemin tek sebebi: o güzel paragrafı yazmam". Gerisi çorap söküğü gibi gelmişti. Çapkın adam sevgilisinin gönlünü milyonuncu defa almak için romantik bir söz söylemeliydi. Yaşantısında aşkı bulundurmadığından bu sözü bulmak haddinden fazla sancılar çekmesine sebep olmuştu. Zira işi hariç hiçbir şeye olmayan zamanı; hayatına ışık hızıyla giren kadınların, hayatından aynı şekilde çıkmasının nedeniydi. Bu sözü bulması da tesadüf eseri hayatını gözden geçirirken oldu. Neden aşkları tek cümlelikti? Tek cümleyle etkiler, cümle etkisini kaybedince ise ayrılırdı. Belki senaryodaki adam gibi onu seven bir sevgilisi olsa daha çok güzel söz söyleyebilirdi. İlham sancılarının arasından çıkıp geldi. Dışarıya bir daha baktığında kendinden memnun kalarak kocaman bir şekilde gülümsedi.

"... eriyiverirlerdi". "Ben mi okuyayım?" dedi öğrenci utangaç bir edayla. "Evet" dedi edebiyat öğretmeni. Okudu, bir sessizlik oldu sınıfın gürültülü ortamında. Yerine oturdu. Birkaç dakika sonra "Gerçekten sen mi yazdın?" diye soruldu ona. "Evet" dedi kısık bir sesle. "İlhamımın yardımıyla" dedi içinden. İlhamı, tutunduğu dalı aşktı. Kimi zaman yanlış kişilere kimi zaman ise doğru olup olmadığını kavrayamadığı kişilere... Aşk onun için arştı, elini uzatsa dokunabileceği ama asla dokunamadığı. Daha çok gençti gerçi. Belki zamanla arşa kimsenin dokunamayacağını anlayıp yıldızlara yönelirdi. Yıldız fikri hoş ve realistti. Ama şimdilik aşkı göklerin üstü kadar kutsal tutmaya karar verdi. Yine saniyeler içinde kendiyi bir tartışma başlatmış ve tarafların saygı çerçevesinde el sıkıştıklarını izlemişti. Bunu o kadar sık yapardı ki hepsini yazsaydı bir kitabı doldurmuştu. Gerçi hatırladığı rüyalarını da yazardı ama bir kitabı doldurmamıştı. Bu düşüncelerden kurtulduktan sonra karnının acıktığını hatırladı. Anlaşılan ruhunu doyuran edebiyat pek de karın doyurmuyordu.

Bunların hepsi olabilir gibi gözüküyor değil mi? "Sadede gel, kim yazmış söyle" diyorsunuz, hikayelerden çok kişileri içselleştiriyorsunuz. Bir paragraflık yazıdan ne çok hikaye çıktı değil mi? Bunu daha da arttırmak mümkün tabii. Bir yazıyı kimin yazdığı önemli değildir ki. Size yaşattırdıkları ve onun yazarken ne yaşadığı önemlidir. O yaşadıklarını yazarken size en iyi nasıl anlatabilirim diyorsa ve siz de kim yazmış sorusundan önce neden yazmış sorusunu soruyorsanız o zaman gerçek bir okur yazar olursunuz bence. Bu kadar hikayeyi toplumsal mesaj vermek için mi anlattın diyorsanız eğer, yok be! O bonusumuzdu. Asıl olay: bu paragrafın hikayesinin gerçekten bunlardan biri ve belki de hepsi olması. Çıldırın durun, söylemeyeceğim! Belki bir gün hikayeleri okuyan, anlayan ama kim diye sormayan birine söylerim. Ne demiş atalarımız: "Hatalıysam aramızda kalsın". Şaka şaka kamyoncu bir abimiz demiş.

FALANCA SPORLU İSMAİLOVİÇ

MAHİR ÜNSAL ERİŞ

Anne tarafından Pomak, baba tarafından Manavım ben. Daha çok anne tarafına benzerim ama. Onlar gibi sarışın, onlar gibi renkli gözlüyüm. Utanınca yanaklarım, üşüyünce burnum onlar gibi kıpkırmızı olur. Nerden bilirdim günün birinde işime yarayacağını bu çiğ sarışınlığımın.

Okulu bitirdim, askere gittim geldim güç bela. Yalan yere şikayet etmeyeyim, rahat askerlik yaptım. Ordu'da, Orduevi'nde yaptım askerliğimi. Bir insan daha ne kadar orduda olabilir. Bitirdim geldim gelmesine ya, ne iş var ne güç. İşletme bitirmişim açıköğretimden. Ne, gel bizim dükkanın hesaplarına bakarsın diyen var ne seni falanca fabrikaya işe sokalım diyen. İşsizim, ipinden boşanmış bir katır gibi dolanıyorum ortalarda. Katırın bile yükü var. Bende o da yok, safi gezentilik. Safi halı saha.

Derken Muzo geldi buldu beni. Muzo, liseden sıra arkadaşım Çalpara Muzaffer. Yalanın, düzenin, tezgahın her çeşidi ondadır. Bir yerde sahtekarlığın fotoğrafı çekilecek olsa bir köşesinden onun sırttan yüzü muhakkak görünür. Ama iyi çocuktur. Çok severim, bana da bir zararı dokunmuşluğu yoktur. Bir vakittir ortalarda görünmüyordu. Askerden geldiğimden beri görmemiştim. İnsan askerden gelince eski ahbaplarını aramakta biraz çekiniyor. Ya işini gücünü tuttuysa, ya ailesini yuvasını kurdu oturduysa deyip eli gitmiyor aramaya. Hem de böyle işsiz güçsüzken. Neyse, bu çıktı geldi. Babasının zirai ilaç firmasında çalışıyormuş. Ege'nin küçük kasabalarına, köylerine mal götürmeye gide gele ahbap olmuş oraların insanlarıyla. Tabii onlara da sayfa sayfa yalan, cilt cilt dolan dökmüş. Bu kasabalardan birinin bir futbol takımı varmış. Kasabanın adı Falanca olsun hadi, tezgahım ortaya çıksın istemem çünkü.

Falanca'nın futbol takımı, köylünün kasabalının kursağından artırıp verdiği üç beş kuruşla Bölgesel Amatör Lig'e çıkmış. Bu sene de şampiyon olursa 3. Lig'e çıkacak. Muzo demiş ki bu insancıklara, "Aman, siz ne diyorsunuz, sizin derdinizin ilacı

bende. Şimdi menajer arkadaşşıma açıyorum telefonu, sizin meseleyi çözüyorum." Mahsusçuktan bir telefon konuşması, üstünkörü bir pazarlık. Hop, tezgah tamam.

Bana da öyle geldi işte. "Seni Falanca kasabasının futbol takımına sattım," deyiverdi. Ağzımdan girdi burnumdan çıktı kandırdı beni. Zaten bir işim yoktu, elime iyi kötü bir para geçecekti, değişik bir memlekette tatil niyetine bir yıl geçirecektim, hem zaten futbola da meraklıydım. Bütün paramı halı sahaya vereceğime hem topumu oynayacaktım hem de üstüne para alacaktım. Cahillik işte, ikna olmuş bulundum. Baklayı o zaman çıkardı ağzından. "Yalnız," dedi, "bir mesele daha var." Allah Allah, ne meselesi şimdi bu? "Ben seni Boşnak futbolcu diye sattım Falanca'ya" Nasıl yani? Ne Boşnak'ı yahu, ben annemden, anneannemden üç beş kelime Pomakça öğrenmişim anca şu yaşşıma kadar, nasıl olur da bir kasaba dolusu insanı Boşnak olduğuma ikna edebilirim? Muzo hiç oralı olmadı. Gene beni kandırmanın yolunu buldu. İbrahimoviç'den ilhamla, İsmailoviç koydu soy adı. Adımı da bir zamanların Beşiktaşlı efsanesi Mirsad Kovaçeviç'den uydurup, Mirsad yaptı. Bir anda Mirsad İsmailoviç oluverdim. Kabaca bir hesapla hemen hemen bir sıfır araba parasına anlaştık bir sezon için. Araba dediysem, jip falan gibi. Eh, Allah bereket versin. Annemle babama dedim ki İzmir tarafında bir fabrikada muhasebe işine giriyorum, birkaç ay ortalarda olacağım. Düştüm yola.

Kasabalılar beni çok sevdi tabii. O kadar parayı kim kime verse sever. Sevdiler sevmesine ya bizde yabancıya karşı bir huy vardır. Eğer dilinizi anlamıyorsa ne dediğinizi de anlamıyor sanırsınız. Oysa dil yalnızca ağızla konuşulan bir şey değildir, bedenden de anlaşılır. Tabii kasabalarına turist bile uğramayan Falancalılar bunu pek umursamıyordu. Aynı zamanda takımın başkanı da olan belediye reisi, "Sorun bakalım şu zibidiye karnı aç mıymış," diyordu mesela durduk yerde. Başka bir tanesi geliyor, "Anaam, bu sarı sıçana mı vermişler dünyanın parasını, rüzgar esse alıp götürecek bu nasıl adam," diyor, seven de "Ha koca

eşşek seni!” diye sevip gidiyordu. Bütün bu olanları, Boşnakçayı(!) nereden bildiği bir muamma olan Muzo bana , “Zıbrıjnıy dıbrıjnıy” diye uydurma kelimelerle çeviriyor, sonra benim verdiğim “Dımişka mımışka,” cevapları kasabalıya tercüme ediyordu. “Kasabanızı çok sevdim, kendimi buralı gibi hissediyorum, diyor!”, “Lig uzun bir maraton, hedefimiz şampiyonluk, diyor, saygılarını sunuyor!”

Derken gün geldi çattı, ilk antrenmanıma çıktım. Bir kere saha halı değil toprak, eh, halı sahanın da iki katı neredeyse. Koş Allah koş bitmiyor. Daha yarım saat olmadan dilim çıktı dışarı yorgun düşmüş it eniği gibi. Bir de köylüsü, kasabalısı canavar gibi. Harmanı kaldıran gelmiş, duvarını ören, çimentosunu indiren, odununu taşıyan gelmiş. Her biri izbandut gibi, vursan yüklensen devrilmeyecek adamlar. Bana bir omuz vuruyorlar ben on dakika gözümün karartısının geçmesini bekliyorum köşe gönderinin dibinde. O kadar kötüyüm ki, sahada olmasam takıma daha çok faydam dokunur. Ama Falancalılar yılmıyor. Ben devrildikçe alkışlıyorlar, ben kaleyi iskaladıkça coşuyorlar, ben topu kaptırdıkça tezahüratla yükseliyorlar. Adamlar bir araba parası yatırmışlar, öyle kolay mı teslim olmak.

Birbirinden berbat beş maça çıktım Falancaspor formasıyla. Hele bir tanesinde, bir kere santrada değdi ayağıma top, bir kere de korner kullandım. Sahadaymışım, evdeymişim hiç fark yok. Adamlar sahaya çıkmışlar, birbirilerini ite kaka top oynuyorlar ben yalnızca aralarında geziniyorum ezilmemeye çalışarak. Tribün yıkılıyor: Mirsad! Mirsad! Mirsad!

Sonra bir gün foyam ortaya çıkar gibi oldu. Muzo iki haftadır mal getirmediği için kimseyle konuşamıyordum. Konuşursam Boşnak olmadığımı anlarlar diye susmaktan içim şişti. Yakın illerden birinden deplasmandan dönmüştük, meydandaki kahvelerden birinde oturuyorum. Arada Falancalılar geliyor, benimle fotoğraf çekiyor, gülerek, anlamadığımı düşündükleri küfürler ederek sohbet etmeye çabalayıp gidiyorlardı. Derken yanıma biri oturdu, eliyle sandalyeyi gösterip nazikçe izin isteyerek. Oturur oturmaz da elindeki gazetenin

bulmacasına daldı. Allah’ım çıldırmak üzereyim. Adam gözümün önünde bulmacayı yanlış çözüyor ve ben tek kelime edemeden izliyorum. Adamın mırıldandığını duydum. “Yasaya, dine uygun olan. Yasal... Beş harf... Hiç harfi çıkmamış.” Nasıl olduğunu anlamadım. “Meşru” deyiverdim. Adamınkiyle birlikte bütün kafalar bana döndü kahvede bir anda. Suçüstü yakalananlara has aptal bir sırıtış yerleşti yüzüme. Türkçemi bozarak, “Aynı, meşru, Boşnakça, aynı” dedim. Kalabalıktan uğultu halinde, ikna olmuş bir “Haaa...” yükseldi. Kimsenin aklına soruyu nasıl anladığımı gelmemiştii neyse ki. Sonra adam, meşruyu kutulara yerleştirip bulmacanın köşesindeki tek gözü kısık adamın fotoğrafına baktı. “Resimdeki ünlü yazarımız...Üçüncü harfi Ş...” Yine tutamadım kendimi Yaşar Kemal diye bağırdım. Benim bağırışımla yan masadan biri kalkıp yanıma geldi. “Ulan sen Türkçe biliyorsun da bizi mi koparıyorsun?” Ben yine aynı aptal sırıtışı takınırken başka biri yanaştı, “Türk müsün lan yoksa sen?”, sonra bir diğeri, “Çıkar ulan pasaportunu!” Oturduğum masanın etrafı bana bağırışan adamlarla çevrelenmeye başlamıştı ki kapıdan içeri, Muzo kılığına bürünmüş Hızır aleyhisselam girdi. “Durun yahu, n’oluyor,” derken ona da anlattılar. “Yahu dedi,” gayet rahat, “dünyaca ünlü Yaşar Kemal’i tanımayan mı var. Boşnakçaya da çevrilmiş bütün kitapları. Bunlar bizim gibi değil ki, daha ilkokulda okumaya başlıyorlar Yaşar Kemal’i.” Kalabalık ikna olmuş göründü ama içlerine de bir kurt düşmüştü. Bir açığımlı yakalarlarsa acımazlardı. O arabanın parasını burnumdan fitil fitil getirirlerdi.

Neyse ki öyle olmadı. Altıncı maçımda sağ ayağım bilekten kırıldı. Apar topar yakınlardaki illerden birindeki fakülteye göturdüler. Doktor, “sezonu kapattı” dedi benim için. Kontratımız tek sezonluktu. Yani kurtulmuştum Falanca’dan. İsmailoviç’lik maceram sona eriyordu. Peşimi bırakacaklardı. Paramızı da almıştık hem. Gerçi vergiler, stopaj, sürmenaj, debriyaj deyip üç kuruş bir para tutuşturmuştu elime Muzo. Değil araba almak, babamın küllüstürün lastiğini bile değiştiremezdim o parayla ya, macerası yanıma kar kaldı.

SÖYLESENİZE OĞUZ BEY, DOĞRU MU BÜTÜN BUNLAR

TARIK TUFAN

Deli Derviş

Yakın bir arkadaşın ölümü insanın kendi hayatında nasıl bir varoluş sancısına sebep olabilir? Özlemek, yokluğunu derinden hissetmek, yalnız kalmak, canı sıkılmak bütün bunların hepsi tamam ama bir varoluş sıkıntısının, dipsiz bir hafızanın, karmakarışık cümlelerin, geçmişle gelecek arasında bir tenhaliğin içine düşmek başka bir şey. Selim Işık'la Olric arasında kalamak ve bir ansiklopedinin maddeleri içinde kendini, varlığını yani, hiç olmazsa kendinden bir izi bulabilmek umuduyla kelimelerin arasında dolaşmak.

Bulamayan adamlar giderler. Arayıp arayıp bulamayınca derdini çoğaltan, bulamayınca yüreğini daraltan, bulamayınca uykularını kaçırان, bulamayınca aklını karıştıran o ağır yükten bir an evvel kurtulabilmek için tek çare gitmektir.

Turgut Özben gitti.

Turgut Özben, Mendel Kanunları'nın değişmez katılığına küfrederek, valizine kitaplarını alarak, yanına acısını da alarak, çok acısı vardı ve neredeyse valizinde başka hiçbir şeye yer kalmayacaktı, bir valiz bu kadar acıyı nasıl alır, gidenlerin valizinde eşyadan çok acı vardır, içinde kitap, acı ve bir şeyler daha olan valizini yanına alarak, bir trene atlayarak, neden trene biniyor bir daha geri dönmeyecek olanlar, tren bir kaybolma halidir çünkü, bir trene binmek yazgının muğlaklaşması ve nihayet sonu belirsiz hale gelmesidir, insanın yazgısı tren yolculuklarında müphemleşir, bir trene atlayarak gitti.

Cebinde bir kibrit ve bir çakmak vardı. Eşi ve çocukları yanında yoktu ama bir kibrit ve bir çakmak vardı.

Deli dervişler gibi saldırıyor hayatımızın bir yerine. Deli dervişler gibi kendinden geçmiş bir halde, hakikatin acıtıcı kelimelerini haykırıyor yüzümüze. Dökülmüş saçlarıyla, monoton hayatıyla, evli adamlara özgü göbeğiyle, müntehir yakın arkadaşının gölgesiyle, bir isyan haliyle haykırıyor gözlerimizin içine baka baka.

Ey insaf sahipleri! Ey insaf sahipleri! Ey insaf sahipleri!

Bu son kapı.

Kafası Karışık

Bir insan kendine karşı neden bu kadar acımasız olsun ki? Neden? Kendine bu kadar merhametsiz olmayı hak edecek ne yapar insan? İnsanın başka derdi yok mu ki kendisi dert olsun kendi yüreğine?

İç sıkıntısı, çarçabuk büyüyen, genişleyen genişleyen ve nihayetinde insanın kalbini esir eden, kendinden başka şeye yer bırakmayan bir şeydir. İç sıkıntısı, en tehlikeli oyunları bile gözü kapalı oynamaya mecbur bırakır insanı.

Hikmet Benol'un kafasının içini örümcek ağları sarmıştır, kafasının sandalyelerinde elbiseler, gömlekler, çoraplar birikmeye başlamıştır; kurduğu hayalleri bir bekar odasının dağınıklığında boğulmaya başlamıştır.

Hikmet Benol'un kafası karışıktır.

Hikmet Benol'un kendine acıması yoktur.

Hikmet Benol'un içi sıkılmaktadır. İçi, kendini bilmeye başladığı anlardan beri taşıdığı içi, gözlerinin en arkası, kalbinin en kuytusunu, ruhunun tam ortası sıkılmaktadır. Kendi kendisinin pususuna yatmış ve ilk fırsatta bulabildiği en tehlikeli oyunu oynayarak, ama en tehlikelisi, bundan sonra ne olacağını düşünmeden, bulabildiği en tehlikeli oyunu oynayarak bütün sıkıntılarından azade olacaktır.

Bu adam çok komik değil miydi? Bütün arkadaşları bu adamı eğlenceli bulmuyor muydu? Herkes neden bu kadar kör? Herkes neden bu kadar kör? Herkes neden bu kadar kör? Sevgi neden bu kadar umursamaz ve acımasız?

Bir tek Hikmet gerçeğin farkında. Hikmet Benol bütün her şeyin farkında. Hikmet Benol kışın üşüyor, altına içlik giymiyor.

Hikmet Benol ölecek ha-ha!

Hikmet Benol ölecek ha-ha!

Bu iç sıkıntısı bir gün hepimizi öldürecek ha-ha!

BAĞIMLI AYNI

HAZAL AKIN

Bundan çok önce
600 yıllıkların zamanı teşrif ederse
Padişahım hamam yolunda ölürken gidelim oralara.
Ölümün ve ihtişamın kurak tadı her akşam birleşip üstüne örttüğün kumaş parçası olunca,
Gecenin rutubeti ıslatsın örtünü. Şayet yine anlamazsan
Zirveye çıktıkça boğazında artan ipin baskısı ile sabahın nemi anlatsın sana aslında nasıl sessiz olduğunu.
Bu insanlar Genç Osman'ı kendi eliyle alt etti. O zamandan bu zamana değişen hiçbir şey ile geldi.
Şimdiyse hayat kumar masasını açıyor.
Kupaya laik bir asil misin? Maça gibi savaşçı olabilir misin sen?
Karoya güvenip orta halli arafta hayatı sürer misin? Yoksa sen sinek misin?
Büyük entrikalardan uzak küçük bir takım.
Karar veremediysen belki de karşılaştığı meczuba inanıp etkilenip ölen III.Murat. Orada mısın?
Seçenekli gözükp sınırlarını aşmayan aynı hayat tabloları.
Masa kapanıyor. Değişmeyen hiçbir şey tarihin altı yüz yılını bin yılını ve milyonlarını gömdü.
Aciz miyiz canı mı ?
Üzerime binen yeni yapılara inat tekrarlıyorum .
Bak bugün de Zigetvar Kuşatmasındayım.
1566'dayım ama hala aynıyım.

YATANI ÇOKTAN UNUTULMUŞ KÖHNE BİR TÜRBE!

ALİ LİDAR

sebepsiz bir ağrının ağır ağır sirayet etmesi gibi vücuda
yavaş yavaş dinledim hepinizi akıttığınız zehir uyarınca
oysa ben her sabah ölmemişliğimle yüzleşirken
annemken hayata ısrarımın tek sebep-i mucibesi
yatani çoktan unutulmuş köhne bir türbe gibi
hem anlamlı hem anlamsız
biçimsiz bir heyula!
şehrin tam ortasında

dergi kapaklarından kırlara kestirme bir yol olsa
bulduğum hiçbir yere talip değildim oysa
çocuklardan ve köpeklerden başka kimse masum değil
katılmayan atsin ilk taşı, burdayım ben, gövdem burda

anlattıklarım kayda geçti anlatmadıklarım bende saklı
hayatın çevirdiği dolapları saklıyorum saklımda
anlatmadım içimden sevişmeyi geçirdiğim
ve geçirir geçirmez tövbe ettiğim sınıf arkadaşlarımı
anlatmadım ince ince geçerken benden yaşamak
gördüğüm duyduğum ve şaşırdığım, berbat
tutunma önerilerinin biçimsiz bedellerini
anlatmadım her gece kaçınızı öldürüp
kaçınıza kıyamayıp sabaha karşı
tekrar dirilttiğimi

anlatmadım attığım her kahrkabayı müteakip
içime dik dik sokulan
şeffaf ve buzdan
ve tesiri kanun hükmünde kararnamelerle ayarlanan
metafizik bıçakları

anlatmadım
anlatsaydım belki rahatlayacaktım
kalmayacaktı gizlimde beni bağirtan bu dert
demeyecektim muhtemelen kendime durup durup
ben bu yerin yerlisi değilim diye

anlatmadım, biliyordum kuşlar neden kederle uçar
anlatmadım sahipsiz selaların
kim getirir salavatını
günler dolusu tasarladığı intihar planlarını
iyiyim şükür diyerek erteleyen taşra delikanlılarının
ve genç kızlarının yastıklarına göz yaşlarıyla kazınan
'beni neden anlamadınız?' nidalarını

anlatmadım
sayın ki üşendim
sayın ki yok hükmünde
bar taburelerinden ve
mey kadehlerinden
şifa uman
bu
ağrım!

YEDİ HARFLİK ALFABE

GÖKÇE ZEYNEP YILMAZ - MERVE ELİF ÜRTİŞ

İnsanın en temel ihtiyaçları arasında nasıl ki yemek barınmak sayılıyorsa müzik de sayılmaktadır. İçindeki sessizlik ve sonrasında gelen birikmişlikleri zaman zaman bağırarak zaman zaman ise bitap şekilde yalvararak bize sunmasıdır müzik. Yedi harfli evrensel bir alfabedir. Din , dil, ırk, yer ve zaman gözetmeksizin dokunur ruhunuza ve ona adeta hayat verir. Aslında besteler notalarla yazılmış öykülerdir. Şarkılar da bir edebiyat ürünüdür nihayetinde bu eşsiz müzik dilinde. Kulak zarınızı titreten her notanın hissettirdiği onlarca duygu vardır. Ve bazen de sonsuzluk uykusuna yatmış bir anınızı öperek uyandıran besteler.

İnsan olmanın getirisi olarak herkes benzer duyguları hisseder. Kimimiz bunları basit bir olayda dahi büyük tepkiler göstererek yaşarız. Bazılarımız ise hiç bozmadığı sakinliğinin ardındaki duvarları tırmalayarak. Bazen ise ne yaşadığınızı siz bile anlamazken bir şarkı kulağınıza ne hissettiğinizi söyler. Ve sizin kendinizle ilgili bilmediğiniz bir şeyi başkasından duymak size huzur verir. İşte bu yüzden önemlidir müzik. Hislerin ortak olduğunu, yalnız olmadığınızı hatırlatır sizlere.

BLUES

Garry Moore- Still Got The Blues
Garry Moore & BB King- Thrill is Gone
Howlin' Wolf- Smokestack Lightnin'
Eric Clapton- Old Love
John Lee Hooker- Boom Boom
Robert Johnson- Sweet Home Chicago (Buddy
Eric Clapton, Johnny Winter, Robert Cray, Hu
Sumlin gibi efsanelerin ortak çalışması olan ve
onunu dinlemenizi tavsiye ederiz 😊)

ROCK

Black Sabbath - Planet Caravan
Camel - Mystic Queen
Pink Floyd - High Hopes
Cem Karaca- Unut Beni
The Doors - The Crystal Ship
Going to California - Led Zeppelin
AC/DC- Rock and Roll Ain't Noise Pollution
Erkin Koray- Yalnızlar Rıhtımı

HALK MÜZİĞİ

Nermine Memedova ve Sinan Seid- Evlerinin Önü Yonca
İncesaz - Suzan Suzi
Ahmet Aslan- Dermanın Olayım
Aşık Mahsuni Şerif- Han Sarhoş Hancı Sarhoş
Kıraç - Karahisar Kalesi
Soner Olgun - Eklemedir Koca Konak

JAZZ

Chet Baker - So What
Dave Brubeck Quartet - Take Five
John Coltrane- Naima
Miles Davis - Round About Midnight
Ella Fitzgerald - Blue Skies

METAL

Cannibal Corpse - Kill or Become
Death - Spirit Crusher
Iron Maiden - Hallowed Be Thy Name
Meshuggah- Bleed
Megadeth - The Scorpion

ARABESK

Orhan Gencebay- Çilekeş
Müslüm Gürses- Adını Sen Koy
Hakan Taşçıyan- Doktor
Orhan Gencebay- iç Benim İçin
Müslüm Gürses- Aldanma Çocuğu Mahsun Yüzüne

(Değerli tavsiyelerinden dolayı Batkın Özden, İsmail İnal, Sena Yılmaz ve özellikle de Melih Güven arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.)

KİTAP ÖNERİLERİ

CEYDANUR SUDURAĞI

Unutma Dersleri Nermin Yıldırım

Türk Edebiyatı / Roman

UNUTMA DERSLERİ- NERMİN YILDIRIM

Nermin Yıldırım'ın satırları ile okuyucuyu hiç zorlamayan, karşımızda tanıdığımız birilerini dinler gibi içten olan, iyimser, şefkatli ve sevgi dolu dünya görüşü ile ele alınınca bir çırpıda biten, hayal kırıklıkları ve acılarıyla birlikte dünyayı bir bütün olarak kavrayabilen bir mizahı ile de dikkat çeken okunmaya değer bir roman.

"İnsan kalbini kaptırsa bile hiç değilse aklını korumalı!"

Size öyle bir hikâye anlatacağım ki, anlatacaklarım bittiğinde, öğrendiklerinizin bir kısmını unutmak isteyeceksiniz. Heyhat, hepimiz unutmayı becerecek kadar şanslı değiliz. Bazen hayatınızda tüm taşların yerli yerine oturduğunu, ömrünüzün kalanını birbirine geçmiş Lego parçaları arasında sessiz sedasız tamamlayacağınızı düşünürsünüz. Bu, evvela güven ve huzur duymanızı sağlar, sonra da sıkıntı. Ben sıkıntı safhasındaydım."

Aşk acısıyla boğuşan Feribe, acı veren tatlı hatıralarından kurtulmak için soluğu Mazi İmha Merkezi'nde alır. Ne var ki burada verilen unutma dersleri ve her hafta yapmak zorunda kaldığı ödevler, hayatını büsbütün allak bullak edecek, kahramanımız bir yandan sabık sevgilisini unutma yolunda ilerlerken bir yandan da aklının köşesinden bile geçmeyecek maceralara sürüklenecektir.

Enis Batur Gülmekten Ölmek*

GÜLMEKTEN ÖLMEK- ENİS BATUR

Enis Batur, Gülmekten Ölmek ile yeni bir deneme kuşağının ilk adımı atıyor: Çekmeceler Kitabı. Özel Ansiklopedi ile Başkalaşım dizisinin arasında, iki çizgiye eşit mesafede, merak böceği seçtiği odaklara büyütle yaklaşıyor: Beckett ile Dağlarca, Kayık ve Sinek, Rimbaud'nun sedesiyle yağmur sesleri, Bilge Karasu'nun Ankara'sı ile Orson Welles'in Kafkası yanyana, ortak bir ekseni katediyorlar. Merkezde: Güldürenler mi deli, öldürenler mi? Edebiyat, sanat, felsefe sarmaş dolaş.

HİÇ AKLIMDA YOKKEN- AYÇA ERKOL

“Hiç o güne kadar uğruna didindiğiniz ne varsa hepsinin elinizde patladığı oldu mu? Daha doğrusu bunun farkına vardınız mı ? Çoğumuz bu durumdayız. Yine de üzerimizde garip bir iyimserlik var. Çuvalladığımızı kabul etmek istemiyoruz. Onun yerine adapte oluyoruz. Sürekli gülümseyerek inkar ederek her şeye adapte oluyoruz. Madem hayat planlarımızı yok etmekte bu kadar ısrarla ben de ona küçük ayak oyunları oynayabilirim diye düşünüyorum. Aniden yönümü değiştirsem beklenmedik anlarda beklenmedik şeyler yaparsam onu ters köşeye yatırabilirim.”

Kitabın ismini veren hikayeden küçük bir kesitle başladık, Ayça Erkol yer yer mizahi anlatımıyla ,akıcı üslubu ve altını çizmeye kalksak tüm kitabı çizecek olacağınız bir kitapla bizlerle.

BABİL TAŞI: GÖRÜNMEZ KÜTÜPHANE- GENEVIEVE COGMAN

Fantastik tarzda kitap okuyucularının hoşuna gidebilecek bir türle karşınızdayız.

Çok boyutlu bir dünyadayız, paralel evrenlerden oluşan. Bir de boyutlardan bağımsız bir Gerçek Kütüphane var. Bu kütüphane her boyuttaki nadir kitapları toplayıp kendi bünyesinde koruyor. Böylece bir boyutta ilgili kitap kaybolacak olursa onlara bir kopyasını verip kitabın tamamen yok olmasını engelliyorlar. Bu kütüphaneye mühürle bağlanmış, kitap avcısı falan gibi insanlar var. Üstelerinden gelen emirlerle göreve çıkıp bu kitapları topluyorlar. İşte biz de Kütüphaneci Irene ve ona öğrenci olarak verilmiş aday Kai'nin alternatif Londralardan birindeki Grimm Masalları kitabını aramasını okuyoruz. Evrenler arası geçişler başlarına gelen garip olaylar ve türlü maceralarla süren kitap, fantastik dünyanın sihirleri, zeki dedektifleriyle birlikte aynı zamanda adeta bir polisiye tadında.

20 ÜNLÜ İSMİN ÖLMEDEN ÖNCEKİ SON SÖZLERİ

BARIŞ ŞAHİN

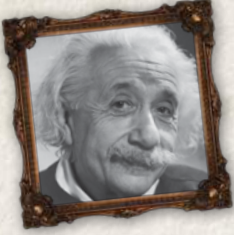
"Sen de mi Brütüs?"

Julius Caesar

"Cesedimi Rusların eline asla vermemelisiniz, beni Moskova'da heykel yaparlar"

Adolf Hitler

"Ben görevimi burada bitiriyorum."

Albert Einstein

"Çok zamandır şampanya içmemiştim"

Anton Čehov

"Hekimler, bana niçin kaydediniz?"

Fatih Sultan Mehmed

"Yine de Dünya Dönüyor."

Galileo Galilei

"Her şey sona erdi."

Hz. İsa

"Beni anlayan hiç kimse yok. Beni üstat olarak kabul eden hiçbir hükümdar şekmadır."

Konfüçyüs

"Çalışmalarım olması gereken kaliteye erişmediği için Tanrıya ve insanlığa gücendirdim."

Leonardo da Vinci

"Komedi Bitti."

Ludwig Van Beethoven

"Biraz dinleneyim."

Namık Kemal

"Demek böyle ölünyormuş."

Necip Fazıl Kısakürek

"Aleykümessalam."

Mustafa Kemal Atatürk

"Kimse bana inanmayacağı için, gördüklerimin yarısını bile anlatmadım."

Marco Polo

"Ölüm hiçbir şeydir ama mağlup ve şerefsiz yaşamak her gün ölmek demektir."

Napoleon Bonaparte

"İşte bu fena."

Peyami Safa

"Bir merdiven sabuk bir merdiven getirin."

Nikolay Vasilyevich Gogol

"Ölümün tadı, dilimin ucunda. Bu dünyadan olmayan bir şey hissediyorum."

Wolfgang Amadeus Mozart

"At! At! Bir ata krallığı veririm."

III. Richard

"Ölmek kaderde var, yaşayıp köhnemek hazin, Bir şere yok mudur buna ya Rabbalemin?"

Yahya Kemal Beyatlı

"Hadi oradan. Son sözler yeterince doğru söz söylememiş aptallar içindir."

Karl Marx

OKURLARDAN GELENLER

YÜZYILLIK
UZAK

İMRAN BOSTAN

Yelkovanın yanından geçip giden yalnız birer heceyiz hepimiz
Mutsuz sonların ürkek gitmeleri
Aklının ucundan geçen uzak sular
Ellerinden dökülen denizin kırılğan firarı
Gözlerinin içinden taşan küçük bir gökyüzü
Vapurlardan attığım bir çift zeytin dalıyız
Ve koklarken satırlarını hayatın, uykulu gözlerinden akan bir mahşer havası bizim yalnızlığımız..
Saatler geçer gider, uyku ellerimdeyken
Ben beni göremem geçmeden maviden..
Mavi geçer gider geceden
Yalnız ben geçemem senin yüzünden.
Tepesi atık bir masanın etrafında toplanan dizelerin suçunu örtmeye çalışan bir deli
Tutmaz ki eli kalem
Çizer beni, kadife sesi..
Henüz değil sevmek bir insanı
Dengesi yok dünyanın
Kırılğan ucu başı...
Söz ver
Kuşlar hep uçacak
Kuşlar her zaman gökyüzünde uçmaz
Söz ver.
Loş akşamüstlerinde dünyanın, günün mavisine sarılmaktı belki hüzün
Belki de,
Kurduğun en uzun cümlelerin ağırlığının
Kuramadığın hayalin merdivenleriyle elele tutuştuğu havasız bir yerde kalmışlığındı,
Giderken yüzün...

Arka bahçelerden geçemeyen yüzler
Yavaş giden gemilerden intihar ederek yüzerler
Ve hazırlarken valizlerini,
Uzulca koyar aklından geçenleri...
Üç tarafı hüznle kaplı bir dünyadır en sevdiğim
Bir yanı da senin yüzündür henüz göremediğim
Ve sesin,
Beyaz gömleğimdir hiç giymediğim.

Eğer sizler de eserlerinizle
Çınaraltı dergisinde
yer almak isterseniz
sosyal medya hesaplarımızdan
bize ulaşabilirsiniz.

🐦 ealcinaralti
📷 ealcinaralti
f cinaraltidergi

OKURLARDAN GELENLER

ÖLÜ RUHLAR ORMANI

İLKER ERBAY

Jean-Christophe Grangé'ye ithafen.

Keskin bir gece. Soluk almak güç. Kanımda dolaşan alkol vücudumu değil ısıtmaya, ellerimin titremesini kesmeye bile yaramıyor. Zihnimi aralıyorum. Sayfaları çevirir gibi kurcalıyorum. Bir kurt uluması duyuyorum. Sesi kulaklarımdan taşıyor. Gölgem gerisin geriye çekiliyor. Fazla uzaklaşmış olamaz. Hızlıca karıştırıyorum zihnimi. Korkutucu bir karanlık sarıyor etrafımı. Ayışığı terk ediyor bedenimi. Yıldızlar sönüyor. Adımlarım yavaşlıyor. Acımasız dallarla kaplı bir yol beni içine çekiyor.

“Orman seni ısıtıyor.”

Zifiri karanlığa aldırış etmiyorum. Zihnimin boşluğuna doğru bir adım atıyorum. Yassı bir zemin. Güvendeyim. Hiçbir ses duymuyorum. Bastığım toprak bir anda altımdan çekiliyor. Sahne değişiyor. Dolunay kendini gösteriyor. Korkumdan beslenen bir ruh. Onu görüyorum. Onu hissediyorum. Diz çökmemi isteyen bir ses yankılanıyor.

“Onu dinlemek lazım. Ölü ruhlar ormanını.”

Diz çöküyorum. Yağmur taneleri sık dalların arasından sıyrılıp tenimi yakıyor. Hışırtılar bedenimi kesiyor. Kollarımdan kanlar sızıyor. Yapraklar arasında öfkeyle birikiyor. Ayağa kalkmalıyım. Çabalıyorum. İşte karşımdasın. Çırlıçılak. Bir kurt biçiminde. Zihnimin en tehlikeli oyunu. Tekrar karşımda. Bir ritüeli gerçekleştirmek için. Kontrolü yeniden ele geçirmek için. Yeniden kan ve iz bırakmak için. Ve sözlerin derin bir oyuğu çağırıyor. Nefret ve tutkunlukla.

“Cehennemini karıştıracağım.”

Kanayan bedenim değil zihnim. Koşarak uzaklaşmam gerek. Kırmıdayamıyorum. Gözlerimi kırpamıyorum. Kulaklarımı tıkayamıyorum. Oyunun her ayrıntısının farkındayım. Teslim olmam gerektiğinin farkındayım. Yaprakların hışırtıları arasında bir adım atıyorum. Adımlarımı artırdıkça bacaklarımdan ve kollarımdan güçlendiğini hissediyorum. Yeniden kontrolü ele geçirmem gerektiğini biliyorum. Seni öldürmem gerektiğinin farkındayım. Kanlı bir masal gibi. Kalp atışlarını duyuyorum. Gözlerinde yansıma görüyorum. Harekete geçmem gerek. Öfkemin korkumu ele geçirdiğini görüyorum. Karanlık bir silüet. Ruhsuz bir gölge. Bir parazit. Ormanı ateşe veriyorum. Zihnimi ateşe veriyorum.

“Biz ormanda yaşamıyoruz. Orman bizim içimizde...”

OKURLARDAN GELENLER

BİZE KALAN

NİSA ÇEKER

-serzeniş I-

Zihnimizin gerilerinde kalır yaşanmışlıklar,
ve zihnimizin gerilerinde kaldıkları için yaşanmışlık adını alırlar.
Niss

Dün olmayan çiçekler açtı bugün.

Çiçekten kastım bitki değildir, daha başka anlamlar gizli, anlayanlar için. Anlamayanların gözleri önünde bırakalım kırmızı güller açsın.

Dün olmayan çiçekler açtı bugün.

Hüzün, küçük bir çocuk koynumuzda. Gözleri donuk bakan oyuncak ayıların sevindiremeyeceği yalnız bir kız çocuğu, mübalağasız.

Dün olmayan çiçekler açtı bugün.

Bir yaş daha düştü gözlerden, ya da bir başka kişi daha. Orada düşen bir yaş burada bir mürekkep hokkasını devirir. Kâğıda dökülen boya kılcallara dolar, kılcallar gidebileceğimiz yollar olur. Tüm yolların sonu aynı. Ama biz, belki bir okyanusa açılır ümidiyle aşarız yolları. Kararlılığımız hüzünlerimizden. Ve işte, en çok ağırlık yapan hüzünleriymiş meğer insanın.

Bugün sözünü edeceğim pek çok mesel vardı. Ancak korkarım ya biterse sözcükler diye. Ya boşa geçerse zamanlar, biz henüz yola bile çıkmamışken.

Baktığım yerden kapıların arkasındaki gizleri görebiliyorum. Rüzgârın ısıltığı kulaklarımda. Bana kendi gölgem kadar yakın. Görebiliyorum, daha önce görmediğim gökyüzünü ve görebiliyorum insanın daha önce görmediğim bir yüzünü.

Dün olmayan çiçekler açtı bugün.

Pencereler sonuna kadar açılırdı, sararmış yaprakları taşırdı rüzgâr içeri. Perdeler süpürürdü hatıraları. Avizeler tek tek düşerdi, her birinin parçası her bir yerin güneşi olur, güç verirdi mum ışıklarına. Şövalelerde asılı kalmış tuvalerde asılı kalırdı ağaçlar. Hiçbir asılı kalmışlık engel değildi resimden kuşların uçmasına. Onlar ebediyete giderlerdi, ebediyen.

Kitaplar yıkılır, içlerinden düşen harfler yağardı üstüme lapa lapa. Yakaladıklarımı yapıştırdım kâğıda, yakalayamadıklarım içimde kalanlardı. Ben içimi dökmek isteyene kadar orada kalacaklardı.

Ve bakın işte! En çok ağırlık yapan hüzünleriymiş meğer insanın.

Bize kalan “Seni korumak adına yapabileceğim bir şey yok, üzgünüm.” sözleri.

Bize kalan kapalı kapılar ardındaki gizler.

Bize kalan, dün olmayan çiçekler.

Bize kalan, namütenahi gökyüzü.

ŞARKI SÖZLERİ

Seneler sürer her günüm.
Yalnız gitmekten yorgunum.

Hiç anlatamadım.
Hiç anlamadılar.

Zırhı paslanmış bir kahraman gibiyim.

ASLI KURT

Nereden bulur bu insanlar ben mutsuzken gülünecek şeyleri

M.Y.

Çok sıkıldım, çok bunaldım;
Yeter eve tıklıp kaldım.
Çalış çalış nereye kadar,
Biraz coşmak lazım.

Yaranamadım yavrum, yaranamadım.
Ne yaptıysam sana yaranamadım.

Bize de bir gün kader güler, güler inşallah.

Beni beğeneni ben beğenmem,
Benim beğendiğim ise beni beğenmez.
Yoksa ben tipsiz miyim?

YGS ÖĞRENCİSİ

Yaranı sarıp acını dindiremem,
Bak bana, ben acının ta kendisiyim.

Mini mini bir kuş donmuştu,
Pencereme konmuştu.
Aldım onu içeriye
Cik cik cik cik ötsün diye

MERVE KUŞ

Darılmaca yok, ben deliyim.
Ama beni siz delirttiniz.

Batsın bu dünya,
Bitsin bu rüya;
Ağlatıp da gülene
Yazıklar olsun.

BARAN ERDAĞ

Beklentiler sadece üzer.

Hayatta hiçbir şeyim
az olmadı senin kadar.

Kendimi kendimden çıkarsam sıfır kalmaz,
Bu matematik bizi kandırıyor Hocam.

Biiir çok sıkıldım,
İkii yerim çok dar,
Ooo senden çok var.
Beni mi buldun?
Şimdi çok işim var.

Bilinmeze doğru gidiyor gibiyim.

Her yerde okyanus,
Ben boğuldum dere.

Önceden karpuz idik,
Şimdi döndük hıyara.

MERVE BAYRAK

Yürü, anca gidersin.

Arkası gelmez dertlerimin,
Bıktım illallah.

Asma yüzünü oğlum, zaten çirkinsin.

M.Y.

Ben bu ara eskisinden daha hızlı yaşıyorum.

Küçükken çok inanmıştım, eğer çok istersen
Her şey mümkün, inanmak zor değil.

ACIMASIZ OL

OMEN by hp

 Windows

Oyun oynamak için şimdiye kadarki en iyi Windows.

OMEN DESKTOP
Seviyeni yükselt ya da yok ol.

OMEN X DESKTOP
Katılmakla kalma. Hükmet.

OMEN LAPTOP
Uyan. Savaş. Fethet. Tekrar et.

© Copyright 2016 HP Development Company, L.P. Microsoft ve Windows Microsoft Corporation'ın ABD ve / ve ya diğer ülkelerdeki tescilli ticari markalarıdır. Ürün ekranı gösterilen resimden farklılık gösterebilir, uygulamalar ayrı satılmaktadır ve stoklara göre değişebilir.